

Din provocările
unui manager
de proiect

Simona Bonghez

Din provocările unui manager de proiect

Faceți cunoștință
cu Gogu!

comunicare (●) ro

Redactor: ANCA MILU-VAIDSEGAN
Tehnoredactor: CRISTIAN LUPEANU

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
Editurii COMUNICARE.RO.

Editura COMUNICARE.RO este departament în cadrul
Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative,
Facultatea de Comunicare și Relații Publice.

Editura COMUNICARE.RO

SNSPA, Facultatea de Comunicare și Relații Publice
Str. Povernei, nr. 6
010643 București
România
www.edituracomunicare.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BONGHEZ, SIMONA

**Din provocările unui manager de proiect. Faceți cunoștință
cu Gogu!** / Simona Bonghez. – București: Comunicare.ro, 2017
ISBN 978-973-711-573-7

Cuprins

Ce spune lumea despre Gogu (în loc de prefață) / 7

Faceți cunoștință cu Gogu! / 11

1. Velierul / 13
2. Plinul de benzină / 19
3. Puiul la tavă / 25
4. Imaginea de ansamblu / 31
5. E vremea de concedii / 35
6. Managementul de proiect / 41
7. Bătrânul lui Mișu / 49
8. Miorița / 57
9. Complicat *versus* complex / 63
10. Comunicarea / 71
11. Abordarea „Agile” / 77

12. Perspectivele / 83
13. La drum cu jaloane / 89
14. Jocul alternativelor / 95
15. Vaca lui Șefu' / 101
16. Lecții învățate / 109
17. Justificarea acțiunii / 119
18. Sticla cu experiență / 125
19. La mici / 131
20. Șoc cultural / 135
21. Tată și fiu / 143
22. A fi sau a nu fi... PMP / 149
23. Gogu, Petrică și Lupu' / 155
24. Sofisme / 161
25. Mișu și prima de Paște / 169

Zâmbetul de la ultima pagină (în loc de postfață) / 175

Ce spune lumea despre Gogu

(în loc de prefață)

A, păi Gogu este un manager de proiect tare grozav! Încearcă să găsească soluții pentru toate situațiile în care este pus de Șefu', dar și de colegul său Mișu... și da, găsește. Mă regăsesc în poveștile lui și sunt sigură că te poate surprinde și pe tine, fie că ești un manager de proiect la început de drum, fie unul cu experiență.

DANIELA GANEA

– Manager de proiect

Gogu nu este de fapt despre... Gogu. Este în schimb despre proiecte și, mai ales, despre oamenii din ele. Despre cum faci ca să pui și să ții în mișcare un angrenaj care pe lângă WBS, Gantt, plan de riscuri și de costuri

implică și multe emoții care nu de puține ori „dau pe afară”. Deși în opoziție la o primă vedere, Gogu și Mișu sunt doar două fațete ale unui sistem complex, pe care, prin discuții mucalite, ni-l relevă nouă, cititorilor, de fiecare dată dintr-o altă perspectivă.

ALINA-MARIA TIMOFTE

– Consultant senior, trainer și coach

Gogu? Mucalit, modest, un umăr pe care poți să te sprijini, știe ce vorbește, vorbește cu măsură, gândește mult și împărtășește cu generozitate; are umor, e fără fițe și are o grămadă de prieteni!

ROXANA MOCANU

– Mentor, Game Changer, Antreprenor,
Fondator HR Enterprise

L-am plăcut pe Gogu de la prima lectură. Stârnește o stare de bună dispoziție și curiozitatea de a citi mai departe. Nu ai cum să nu te regăsești în monologul interior superb, în situațiile cu care se confruntă! Dacă îți place să zâmbești, nu rata această carte! Dar o recomand cu drag și managerilor de proiect care uită să mai zâmbească. :)

ANA-MIRELA STOICA

– Specialist Training și Dezvoltare

Una dintre cele mai plăcute și inedite incursiuni în lumea proiect management-ului. Pentru mine o adevărată plăcere să parcurg alături de Gogu călătoria plină de neprevăzut și situații amuzante. Cartea Simonei reprezintă în esență „un manual altfel”.

BOGDAN MELU

– Scrum Master, Agile Coach și Trainer

Cât adevăr în formă scrisă! Povești inspirate din realitate, expuse cu umor și din care poți învăța foarte multe. Pentru mine Gogu este de fapt o conștientizare a realității întrucât altfel este greu să privești lucrurile obiectiv mai ales atunci când ești implicat în situații similare. Îmi sunt atât de cunoscute situațiile prezentate ...

CRISTIANA BOGĂȚEANU

– Trainer și consultant, antreprenor,
co-fondator Academia inventeaza.ro & Zalmotek

Gogu stă la loc de cinste în biblioteca mea. Mă surprinde cu fiecare povestioară și mă regăsesc uneori în pildele sale. Împărtășește cu umor din experiența sa și mereu are un sfat bun pentru colegii lui. Citește măcar o povestioară, cu siguranță te va cuceri și pe tine!

IULIA ȘTEFĂNESCU

– Marketing Manager

Gogu, un exemplu de project manager plin de înțelepciune, un mentor care îl sfătuiește cu mult umor pe Mișu – și indirect pe toți cei care îi citesc poveștile – ori de câte ori este necesar.

DANIELA CHIRICIOAIA
– Agile Project & Portfolio Manager

Am citit cu mare plăcere Gogu. Am zâmbit des și m-am regăsit în mai multe situații. Poveștioarele sunt savuroase datorită limbajului jovial și soluțiilor găsite, iar Gogu este un personaj nostim care expune situații tipice, cu happy-end, din viața unui manager de proiect.

ALINA MIOARA TREȚ
– Coordonator proiecte

Faceți cunoștință cu Gogu!

Gogu este un personaj amuzant, cinic pe alocuri, un introvertit pentru care monologul interior reprezintă o alternativă la viața reală. Cu ajutorul lui Gogu, analizăm diferite ipostaze din viața managerului de proiect și a echipei sale și sugerăm soluții ușor de înțeles și aplicat. Cum ar spune Gogu... „aproape de bun-simț”.

1

Velierul

– Tata, mai zi-mi o dată, ce faci tu la serviciu?

Frec menta, îi trecu prin cap lui Gogu, dar se abținu să spună cu voce tare. Îi era ciudă că nu reușise până acum să dea un răspuns pe înțelesul copilului, dar nici nu avea idee ce explicație să îi dea. Frate, n-o fi ușor să gestionezi un proiect, dar uite că și mai greu e să explici cum faci asta. Mormăi:

– Conduc proiecte, asta fac. Da' ce-ți veni iar?

– Ne-a zis Doamna să ne invităm părinții să ne povestească cu ce se ocupă ei la serviciu, să ne dea exemplu. Și a mai zis să le spunem să vină în uniformă. Dacă au... adaugă repede văzând grimasa lui Gogu. Că tatăl lui Mircea e pompier și poate veni în uniformă și vine

și mama Mariei care e doctor și are halat și tatăl lui Dănuț e polițist...

– Aha... – zise Gogu – și eu cum ai vrea să vin îmbrăcat?

Copilul se uită la el cu ochii mari, se vedea că roțițele i se învârt, se gândea intens dacă îl văzuse vreodată pe tatăl lui în vreun fel de îmbrăcăminte specială. Probabil că nu găsisese nimic în memorie, că nu mai zise nimic, rămăsese doar cu ochii agățați de tatăl lui, în așteptarea unui verdict.

Și uite-așa se complică lucrurile, gândi Gogu. În loc să explic unuia singur, trebuie să explic unei clase întregi. Și nici n-am uniformă... Recapitulă lista copilului: pompier, medic, polițist. Ei, cum să concurezi cu ei? E clar că au ce povesti, întâmplări extraordinare, situații care mai de care mai spectaculoase. Plus uniformă... Vocea copilului sparse reveria:

– Și cum vă cheamă pe voi?

Superman. Sau Wonderwoman, după caz. Ei, nu, nu spuse asta cu voce tare. În loc de asta întrebă:

– Da' când e întâlnirea asta a voastră cu părinții?

– Oricând săptămâna viitoare, numai să anunțăm din timp. Așa a spus Doamna.

Așa a spus Doamna, îl maimuțări Gogu pe copil în gând. S-a dus și posibilitatea de a scăpa. Ce scuză să

găsești ca să țină o săptămână întreagă?! Mda, e serioasă treaba.

– Uite, lasă-mă să mă gândesc și îți spun când pot să vin, să o anunți pe Doamna. Și mă gândesc exact și ce să vă povestesc, să nu te fac de râs. E bine așa?

Copilului îi sticliră ochii, zâmbi satisfăcut, își sărută tatăl și vizibil ușurat, aruncă de după umăr în timp ce ieșea din cameră:

– Da, tata, e foarte bine. Mă bazez pe tine.

Pompier, medic, polițist. Pentru prima oară Gogu se gândea că are o meserie anostă. Ei, de unde, își reveni el. că doar îmi place ceea ce fac. Doar că n-am uniformă, adăugă cu o urmă de regret. Dar nu haina face pe om. Și-apoi zău dacă nu sunt un fel de superman câteodată... Se surprinse zâmbind la gândul unor colanți strâmți și a unei pelerine roșii aruncate pe umăr, dar alungă imaginea hilară și se concentrează pe speech.

* * *

Gogu transpirase, iar mâinile îi erau reci. El care ținea – fără nicio emoție – prezentări pentru management și pentru client, era timorat la gândul că va vorbi unor copii, colegi ai fiului său. Își dădu seama că

voia să-i impresioneze mai mult decât pe orice potențial client.

Toți ochii erau ațintiți pe Gogu. Îl căută din ochi pe fiul său, îl găsi și îi zâmbi. Se concentrează asupra lui și începu:

– Fiul meu mi-a spus că până acum ați auzit despre ce face un mecanic auto, un pompier, un medic, un polițist. Așa e?

– Și o farmacistă! adăugă o fetiță din spate.

Alta cu uniformă, nu se putu abține Gogu să gândească, un inginer n-ați găsit și voi... Dar știa exact despre ce vrea să le vorbească copiilor, așa că nu mai stătu pe gânduri, ci continuă, scoțând din geantă o pelerină groasă de ploaie, cauciucată, uzată și cu iz de apă sărată:

– Eu sunt manager de proiect. Își puse tacticos pelerina, făcu o pauză teatrală, răsese în sinea lui, și continuă: și am pelerina de ploaie a unui căpitan de velier. Pentru că asta este rolul nostru, de căpitan, doar că pe uscat. Coordonăm echipa pentru a duce velierul cu succes la destinație. Din momentul în care luăm nava în primire, noi suntem cei care decidem dacă folosim motorul sau velele, dacă și când e momentul să ridicăm ancora, care este viteza optimă cu care navigăm. Ne coordonăm echipa să țină un drum compas, să pro-

grameze un marș, să folosească instrumentele de navigație, să ridice și să coboare pânzele. Toți cei din echipă își știu rolul, dar căpitanul este cel care îi ajută să se sincronizeze, el interpretează datele meteo și mesajele de la țarm, el urmărește poziționarea pe GPS, decide dacă ancorează peste noapte sau își continuă drumul. Pe timp frumos sau pe furtună, rolul meu este să păstrez echipa în siguranță și să mă asigur că munca ei nu este afectată de factorii externi.

O fetiță blondă, cu codițe, din primul rând, ridică brusc două degete în aer, dar nu mai așteaptă încuviințarea lui Gogu:

– Nene, dar cine e în echipa ta?

– Oricine poate fi în echipa mea: mecanici auto, pompieri, medici, polițisti... chiar și farmaciste. Gogu simți cum îi crește stima de sine.

– Și pelerina de ploaie la ce îți folosește?!...

Plinul de benzină

Gogu își luă – tacticos, ca de obicei – tava cu mâncare, îl căută din ochi pe Mișu și îi trebură câteva secunde până îl găsi. *Frate, are asta un dar de a se așeza mereu în cel mai îndepărtat colț al sălii de mese*, gândi amuzat pornind spre el. Răspunse la saluturi și se simți oarecum important văzând câți se întrerupeau din mâncat să îl salute sau să-i ureze poftă bună. *Deh, sunt de ceva ani în coșmelia asta...* Se așeză satisfăcut la masă lângă Mișu, îi zâmbi, dar realizează instantaneu eroarea majoră pe care tocmai o comisese.

– Uff, Gogule, zi și tu, ce să fac?

Să taci și să mă lași să-mi tihnească mâncarea, asta să faci. Evident, Gogu dădu replica numai în sinea lui, n-ar fi putut să-l amărase și mai mult pe Mișu. Îi

plăcea mult tânărul liniștit, calm până și în situațiile cele mai critice, cu vorba molcomă și cu un puternic accent ardelenesc pe care nu și l-a pierdut nici în anii de facultate și nici ulterior în compania multinațională la care lucrau împreună de ceva timp. *Numai eu îl mai pot scoate din liniștea și calmul lui*, chicoti – tot în sinea lui – Gogu. Își forță o grimasă serioasă pe față și oftă a acceptare, pregătindu-se – pentru a cel puțin zecea oră în ziua respectivă – pentru lamentările lui Mișu.

– Mno, vezi Gogule, că până și pe tine te apucă of-tatu'. Io ce să mai zîc?! Îmi vine să mă duc la Șefu'...

Se opri brusc, mâinile rămăseseră în aer așteptând continuarea fluxului verbal pentru a-și urma mișcarea. Șopti apăsător, aproape șuierând fiecare cuvânt: Gogule, ești un geniu! Se uită îndelung în toate direcțiile (*Zici că-i radar*, își spuse Gogu) și se ridică imediat ce îl localizează pe Șefu'. Cum privirile îi rămăseseră lipite de masa la care Șefu' își savura liniștit prânzul, Mișu nu realizează când răsturnă tava și nici măcar nu dădu vreun semn că ar fi auzit zgomotul tacâmurilor care poposiră pe gresie. Paharul cu apă se clătină nehotărât, iar apoi decise să se verse în direcția unui Gogu rămas cu gura căscată, incapabil să articuleze vreun cuvânt, neînțelegând care este meritul lui în toată povestea. Sări însă în sus, imediat ce apa din cascada improvizată se

scurse pe genunchii săi. Toată povestea părea ireală, desprinsă dintr-un film al cărei scenariu îi era total necunoscut, așa că îl urmă cu nedisimulată curiozitate pe Mișu. Zgomotul tacâmurilor și defilarea cu pas apăsător al celor doi atrăseseră și atenția celorlalți colegi, așa că, pe când ajunseseră la masa lui Șefu', toate privirile erau ațintite spre ei.

– Șefu', trebuie să mă ajuți, că nu mai am nicio soluție, știi că *deadline*-ul îi mult prea strâns și noi am promis că livrăm la timp, dar acum toate resursele sunt luate de proiectul din Anglia. Și am tot cerut la tăta lumea, dar nimeni nu m-ajută, iar io sunt disperat, martor mi-i și Gogu... se întoarse teatral spre acesta din urmă.

Șefu', imperturbabil, își termină de mestecat îmbucătura, se uită lung la Mișu și spuse:

– Poftă bună și ție, Mișule.

Hi-hi, dacă replica asta s-a dorit o ironie subtilă, hai că ți-a ieșit, râse Gogu pe sub mustață. Evident a fost mult prea subtilă pentru Mișu sau cel puțin pentru starea de surescitare în care se afla acesta, căci omul nu își ieși din ale lui nici măcar o clipă. Continuă fără să clipească măcar:

– Să ai și mata, Șefu', ce zici mă rezolvi și pe mine cu o resursă externă? Numa' două săptămâni, maxim trei.

– Mișule, zici că ești fulger! Ce e cu viteza și cu logoreea asta, parcă n-ai fi tu. Iar tu, Gogule, șterge-ți rânjetul ăla de sub mustață, ai oameni să-i dai lui Mișu? Sau poate ai buget pentru resurse externe, ei?

– Care oameni, Șefu', că deja mi-ai luat doi. De un' să-i dau mai mulți?! Îngheteă Gogu. Se gândi apoi la buget și se prinse imediat că a fost luat peste picior. Hai, măi Șefu', zău așa, faci mișto de noi?

– Păi, cine-a-nceput, măi băieți? De unde bani pentru resurse externe? Măi Mișule, știi că suntem la minimum de buget, singura ta șansă este să renegociezi termenul. Nu putem să le facem pe toate deodată, iar compania zice că acum altele sunt prioritățile. Asta e, dacă buget nu e, nimic nu e...

– Numa' unu', Șefu', bâigui cu ultimele puteri Mișu. Un om, măcar două săptămâni, cât poa' să coste?!

– Măi, Mișule, știi poanta cu picătura de benzină?

Mișu dădu din cap a neștiință. *Hai că iar și-a luat aerul sfătos, urmează o lecție, nu putea Șefu' să rateze o întreagă sală de masă ca audiență*, își zise Gogu și își trase un scaun să stea mai comod. Șefu' se încruntă pentru o secundă, dar era prea dornic să spună povestea, așa că dădu doar din mână a lehamite și continuă:

– Cică se duce unu' la benzinărie și îl întreabă pe cel de la pompă: Cât costă o picătură de benzină? Fugi

de-aici, dom'le, nu costă nimic, e zero lei, răspunde acesta. Super, fă-mi și mie plinul, picătură cu picătură... Așa și tu, Mișule, nu e mare lucru o resursă, dar una azi, alte două mâine...

Puiul la tavă

Gogu armă alarma, stinse luminile și ieși din clădire. Salută portarul care fuma impasibil în fața intrării, cu un aer de stăpân peste zecile de birouri rămase în întuneric, și își înăbuși un oftat. *„Că doar nimeni nu mă obligă să stau ca portaru' până la ora asta.”* Orgoliul îl obligase, *„da' asta nu se pune”*. Altădată ar fi zâmbit la propria-i remarcă, dar acum era prea amărât: păi cum, vine o copiliță și-i dă lui indicații, lui, care e în compania asta de șapte ani, *„mă rog, șase jumate”*, se corectă el singur. Dar nu despre asta era vorba, ci despre faptul că el, Gogu, nu numai că știa tot ce mișcă în companie, ci mai mult, el era autorul procedurilor care acum erau puricate de „copiliță”. *„Care proceduri n-ar exista nici acum dacă n-aș fi tras eu acum trei ani o vară*

întreagă.” Și fusese felicitat de însuși GM-ul companiei, care acum, uite, îi aduce „copilița” cu idei de optimizare. „Și Mișu ăsta care e în concediu tocmai acum...” La remarca asta i se declanșă în minte filmul cu plecarea lui Mișu: apăru întâi imaginea unui Mișu ezitând la plecare și imediat imaginea unui Gogu spunând cu încredere în glas: Du-te, Mișule, liniștit, mă descurc, nu-i o problemă! „*Mda, ce-și face omu' cu mâna lui...*”

Afară se făcuse întuneric bine, iar trecători erau doar câțiva, dar el stătea aproape, la o aruncătură de băț. Rămăsese mult peste program ca să verifice încă o dată dosarul cu descrierea proceselor din firmă, să printeze ultimele versiuni, „*căci da – reluă el șirul monologului interior – am făcut și noi optimizări, cam peste tot. De aici și versiunile. Doar că la aceste optimizări au contribuit cei din firmă, care știu cu ce se mănâncă treaba pe la noi. Uff...*” Remarcă privirile ciudate ale unui trecător și își dădu seama că monologul interior a devenit un fel de bolboroseală neinteligibilă. „*Hai că o iau razna.*” Intră în casa scării și îl izbi un miros de friptură care îi alungă orice gând de procese, proceduri sau copilițe cu idei de optimizare. „*Pui umplut la cuptor*” gândi el și înghiți în sec. „*Mamă, și cât de bun știe să îl facă!*” Un zâmbet de satisfacție i se lăți pe toată fața, își

iubea soția mult și la fel de mult iubea și ceea ce îi gătea ea.

– Ia uite cum rânjește fasolea la mine, unde-ai stat până la ora asta? Parcă te-ai însurat cu firma, nu cu mine. Ia să-ți dea firma de mâncare, dacă stai acolo până noaptea târziu!

Dar ochii îi râdeau, iar Gogu simțea dragostea ei în fiecare cuvânt. În timp ce se pregătea de masă, îi povesti soției toată trășenia cu optimizarea, raportă cu onestitate vârsta „copilitei” – care împlinise treizeci –, dar îndârjirea îi trecuse deja, iar mintea îi stătea doar la mâncare. Când tava cu puiul umplut își ocupă regal locul în mijlocul mesei, captă în totalitate atenția lui Gogu, care nu mai prididea cu laudele.

– Dar n-are târtiță?! De ce i-ai tăiat-o, în supă întotdeauna o lași...

– Nu m-am gândit prea mult, am tăiat-o că așa știam că se face. Așa face și mama.

– Păi, și de ce?

– Măi Gogule, ție nu ți-e foame? Ce contează de ce, am tăiat-o și gata.

– Ba mi-e foame și o să și mănânc, dar vreau să ne lămurim – zise Gogu, pus pe șotii, și se întinse după telefon.

– Cum adică să nu știm de ce facem ce facem? mai adaugă el râzând, în timp ce căuta în memorie numărul mamei-soacre.

Știa că la ora asta urmărește serialul preferat și n-ar fi ratat pentru nimic în lume să o „scoată din atmosferă” – citat din mama-soacră. Plus că n-avea cum să se lungească la vorbă, decât dacă – Doamne ferește! – ar fi prins momentul de publicitate.

Răspunsul îl luă prin surprindere:

– Nu se taie, dragă, târțița, ce vă veni?!

– Dar, mamă, tu întotdeauna o tăiai când făceam acasă pui umplut! sări de colo și soția, sub presiunea nedreptății ce i se făcea.

– Ah, păi pe-atunci aveam tava aia mică, de nu încăpea puiul întreg, de-aia tăiam târțița! Acum pot să mă întorc la serial? Că n-ați suna și voi în pauză să putem vorbi liniștiți...

Discuția cu mama soacră fu scurtă – evident, de vreme ce se uita la serial – și îl și binedispuse „*hi-hi, îmi place să o enervez un pic*”, dar îl puse pe gânduri. Constrângerile s-au schimbat, dar obiceiul s-a păstrat... „*Ce chestie..., iar dacă ești în interior, nu îți dai seama că anumite lucruri se modifică și continui să lucrezi așa cum te-ai obișnuit. În schimb, o „copiliță” din exterior poate să vadă imediat unde nu mai sunt necesare vechile obiceiuri, așa cum și eu am văzut târțița...*”

Imaginea de ansamblu

Sângele lui Gogu fierbea, iar el simțea că încet, încet, presiunea din interiorul capului îi crește ireversibil. Deveni subit conștient că va exploda, iar sentimentul îl umplu de o liniște nefirească care îi șterse parcă orice emoție, rămăsese doar un gust amar... Era momentul pentru o reacție, acum ori niciodată. Îl întrerupse pe Șef:

– Zău, Șefu', chiar nu e drept... Te iei de două săptămâni de întârziere în condițiile în care am reușit să finalizăm proiectul cu bine, e acceptat de client, am făcut profit, am economisit din bugetul de risc... Iar clientul ne cere să mai lucrăm cu ei... Zău că nu e drept.

Vocea lui Gogu era calmă și nimeni nu zise nimic, toate privirile care înainte erau adânc înfipite în podeaua sălii de ședințe, acum se întoarseră spre Șefu'. Era clar că Gogu exprimase frustrarea fiecăruia dintre ei: chiar făcuseră o treabă bună. Și condițiile n-au fost tocmai ideale. Până la întâlnirea cu Șefu', fuseseră foarte mândri de ce reușiseră să facă, s-au felicitat unii pe alții...

– Hmm... făcu Șefu' oarecum descumpănit.

Te pomenești că îmi dă dreptate, gândi Gogu ușor descumpănit. Era deja pornit și voia o discuție clarificatoare și era pregătit „de luptă”. Chiar vreau o recunoaștere oficială a meritelor noastre, își zise el decis să nu se lase cu una cu două.

– Mda... continuă Șefu' onomatopeele.

Se vedea că procesează la greu, lucru oarecum nou la el. Rar reușea cineva să-l prindă pe Șefu' pe picior greșit, veșnic avea replică, veșnic avea el ultimul cuvânt. Deh, că de-aia e Șef.

– Hmm... repetă Șefu'.

Auzi Șefu', zici ceva odată, ori ba? Întrebarea n-a fost pusă cu voce tare, evident, dar aproape că îi scăpă lui Gogu. Șefu' își mai dresă o dată vocea, se uită pătrunzător la Gogu, apoi la fiecare dintre ei. Era unul

dintre momentele acelea despre care mai apoi îți aduci aminte că puteai să tai tăcerea cu cuțitul.

– Da. (liniște). Cred... (iar liniște). Se pare că Gogu are dreptate de această dată (și iar liniște).

Gogu făcea eforturi disperate să nu își afișeze zâmbetul victorios. Se pare însă că nu îi reuși prea bine:

– Hai, Gogule, lasă rânjetul de satisfacție pe mai târziu, ați dat-o în bară cu încadrarea în timp, dar, în rest, proiectul s-a finalizat cu succes, și mai degrabă meritați laude decât observații. Mă mir că v-au acceptat cărcotașii ăia proiectul, dar adevărul e că v-ați străduit și i-ați dat clientului ceea ce voia. Măi, ce mai încolo și înapoi, meritați felicitări. Bravo. Ce ziceți, ieșim să sărbătorim?

Tonul Șefului se schimbase total, parcă nu era el cel ce se îndoise de rezultate doar cu câteva minute mai înainte. Echipa era în ceață, iar privirile se mutau de la Șef la Gogu, de la Gogu la Șef. Până și monologul interior al lui Gogu era redus la tăcere.

– Păi, dacă n-aveți obiecții, facem o rezervare de la șase, la ăștia de peste drum, zâmbi Șefu' șmecherește. Fac cinste...

Ajuns acasă, Gogu încă nu înceta să se mire de rapiditatea cu care își schimbase Șefu' atitudinea. Era adâncit în fotoliul favorit când apărură fiul lui de la fotbal. Tocmai luase vacanță și, evident, era cât se poate de fericit. Știind foarte bine care va fi prima întrebare a tatălui său, se înființă rapid înaintea acestuia cu carnetul de note. Zece, zece, nouă, zece, ȘASE?!, zece, nouă, zece, nouă...

– Ce e cu șasele ăsta? Cum s-a ajuns la media asta, ce s-a întâmplat?!

– Zău, măi tată, și-așa sunt aproape toționarul clasei. Nu vezi ce medie am?! Ce contează șasele ăsta, când în rest, am numai note bune? Chiar vrei să fiu un geniu la desen?

Pe Gogu îl străfulgeră întâmplarea de la serviciu. Doamne – gândi el – fac și eu ca Șefu', pierd imaginea de ansamblu și mă leg aiurea de detalii prea puțin relevante în context. Își reveni însă rapid:

– Hai, măi, gata, ce, nu mai știi de glumă deloc?!

E vremea de concedii

Gogu îl văzu pe Șefu' intrând în birou și își înghiți replica. Mișu, cu spatele la ușă, nu remarcă mișcarea și în lipsa oricărui comentariu al lui Gogu, conchise:

– Va să zică, gândești tu că i s-a urcat șefia la cap?!

– Cui i s-a urcat șefia la cap?! întrebă Șefu'. Alo, Șefu' către Mișu, recepție! Insistă el către un Mișu care înțepenise, doar ochii mijiiți către Gogu țipau tăcut a ajutor. Gogu îl ignoră însă, și uitându-se la Șefu', mai puse un lemn pe foc:

– Hai, Mișule, nu sta ca ciobanu' la oi, te-a întrebat Șefu' ceva! Zâmbi cu drag pe sub mustață, Mișu era incredibil de simpatic în inocența lui și nu se putea abține să nu-l zgândăre. Ochii mijiiți ai lui Mișu trecură

de la ruga tăcută la reproș mut, iar Gogu izbucni de-a binelea în râs:

– Înainte să îți spunem, Șefu', despre ce e vorba, poate ne lămurești matale puțin și pe noi. Ochii lui Mișu trecură acum la spaimă. „Hi-hi, pluralul «noi» nu îi sună bine deloc”, gândi Gogu și continuă:

– De două săptămâni ne ții numai în exerciții de alarmare, de zici că suntem celulă de urgență. Visăm deja cine răspunde dacă apare o cerere de ofertă, cine și cui solicită clarificări pentru detalii, cine sare la o revendicare pe contractele în derulare, cine la ce întâlnire merge, cine poate negocia și până la ce nivel. Mai rămâne să stabilim ce facem în caz de atac nuclear, că pe restul le-am clarificat pe toate. Cred că poți pleca liniștit și-acasă... Hopa! Zdrang, îi pică fisa lui Gogu. Șefu', matale te pregătești de concediu?!

– Păi... cam așa ceva, zâmbi Șefu'. Te-ai prins până la urmă, Gogule. Tot omu' trebuie să se mai și recreeze, până și eu. Tu când pleci în concediu?

– Hă-hă... Păi ce? Pot pleca?! La jumate' proiect? Să-mi sune telefonu' pe plajă din 10 în 10 minute? Mă omoară nevasta!!! Nu plec, Șefu', până nu închidem proiectul.

– Adică, vara asta nu-ți scoți nevasta și copilul la mare, munte, soare?! Mare greșeală, Gogule! Se pare că mai ai de învățat în materie de management.

– Ce vrei să spui, Șefu'? Ori nu ești mulțumit de mine? Că nu te-ai plâns până acum de felul în care conduc proiectele... se supără Gogu. Și tu nu te mai zgâi la mine, se rățoi el la Mișu, care și-o luă nevinovat. Mișu chiar nu avea săracul habar despre ce se discuta în propoziție, se uita siderat la amândoi, schimbul de replici fusese probabil mult prea rapid și, undeva pe parcurs, pierduse șirul. Șefu' se uită complice spre Mișu (care tot nu pricepea nimic, așa că nu înțelese nici sensul privirii complice a lui Șefu') și continuă:

– Stai așa, Gogule, nu te-aprinde, că nimeni de-aici nu ți-ar nega vreodată capacitatea de a ține un proiect în frâu. Dar omu' cât trăiește învață...

Na, că acum scoatem din buzunar înțelepciunea populară, gândi Gogu, dar se abținu să comenteze. Așteptă să vadă ce urmează.

– Ia gândește-te la ce ai zis mai acu' câteva minute legat de pregătirea din departament. Am delegat atât responsabilitățile cât și autoritatea de a lua decizii pentru majoritatea situațiilor care pot interveni. Știi la ce ajută?! Plec în concediu, două săptămâni! Și n-am de

gând să-mi verific e-mailul și nici nu voi răspunde la niciun apel telefonic. Știi care va fi rezultatul?

– Da, eu te-aș da afară! Ei nu, replica n-o spuse Gogu cu voce tare, o gândi doar, și așteptă ca Șefu' să continue, era evident că fusese doar o întrebare retorică.

– Voi sta liniștit la plajă, îmi voi savura fiecare moment de concediu, iar aici totul va merge ca pe roate. Zâmbi larg, satisfăcut, iar Gogu, deși enervat la culme, nu putu decât să-i dea dreptate. Toți știau ce aveau de făcut, iar pentru situațiile speciale Șefu' avusese grijă zilele acestea să stabilească clar atât responsabilitățile, cât și limitele decizionale.

– Păi da, Șefu', da' la proiect lucrurile stau diferit, încercă el.

– Zău?! Și cam în ce fel stau diferit? zâmbi cu răbdare Șefu'. Ce zici, Mișule, or fi lucrurile diferite la proiecte? se întoarse el spre tânărul lor coleg. Gogu privi și el spre Mișu: Na, culmea, i-a revenit și ăstuia inteligența în privire, gândi el în timp ce-i arunca lui Mișu privirea lui clasică de „Să nu dea Sfântul să comentezi ceva!”. Se pare însă că juniorului nu-i plăcea să rămână dator, așa că ignoră mesajul mut din ochii lui Gogu și, cu satisfacție prea puțin ascunsă, îi răspunse lui Șefu':

– Mno, nu-i nicio diferență. Management îi și într-un caz și-n altul. Numa' că matale ești mult mai experimentat...

Șarpe! Am crescut un șarpe la sân, își spuse Gogu cu năduf. Dar remarcase tonul șăgalnic al lui Mișu și constată încă o dată cu mulțumire că deși încet la vorbă, Mișu făcea în timp util toate conexiunile necesare. Poate chiar prea multe conexiuni, mâine-poimâine te pomenești că-mi dă și lecții, își mai spuse el, dar era mai degrabă mândru de Mișu decât supărat. Se simți asta și în tonul cu care îi răspunse:

– Așa, Mișule, ia dă-te tu deștept, că cererea ta de concediu e la mine. Nu cred că ți-o pot aproba, că n-am pe cine altcineva să las în locul meu când plec în concediu.

– Păi, n-ai zis că nu pleci? Cum să plece managerul de proiect, în mijlocul proiectului? se sperie Mișu.

– Ce-am discutat noi până acum?! Un manager trebuie să se relaxeze măcar o dată pe an, iar dacă e cu adevărat bun, atunci nu i se simte lipsa atunci când pleacă. Pentru că știe să delege, nu-i așa?! Stai să vezi, cum mi se urcă mie șefia la cap...

Managementul de proiect

Șefu' întredeschise ușa de la birou, iar Gogu văzu imediat pe fața lui că ceva nu e în regulă. Adevărul e că, dacă s-ar fi uitat în jur, ar fi văzut că întreg biroul era stupefiat: încă nu le venea să creadă, nimeni nu-i auzise până acum pe Gogu și pe Mișu certându-se și țipând unul la altul. Păi, dacă e căpos?! își zise Gogu. Dar stai așa, că ne lămurim noi acum...

– Șefu', bine c-ai venit. Ai două minute să ne clarifici o problemă?

– O problemă?! Păi, la ce scandal se aude la voi, miram-aș să fie vorba despre o singură problemă! S-aud și eu, care e mărul discordiei?

– Ce măr, Șefu', crezi că ne arde de joacă? se băgă și Mișu în discuție, roșu în obraji, cu ochii sticlind și cu

respirația întretăiată de parcă ar fi alergat la maraton. Lămurește-l mata pe colegul Gogu, că eu argumente nu mai am!

– N-ai, că n-ai de unde! De-aia te și enervezi și ridici tonul! nu se putu abține Gogu.

Șefu' se prinse că discuția probabil dura deja de o bună bucată de vreme, era evident – pentru cine îl cunoștea, desigur – că Gogu făcea eforturi să pară calm, dar era la fel de „prins” ca și Mișu (doar că nu era la fel de roșu). Erau necesare măsuri imediate, așa că Șefu' își luă aerul sfântos și vocea joasă, se îndreptă de spate și lăsă cuvintele să iasă clar și răspicat:

– Cred că e cazul să vă calmați amândoi și să îmi explicați – calm, fără să ridicați tonul și fără să vorbiți deodată – despre ce e vorba. Evident, se lansaseră imediat amândoi în explicații, așa că Șefu' se văzu nevoit să repete:

– Calm, fără să ridicați tonul și fără să vorbiți deodată, am spus. Gogule, explică tu.

Gogu încercă să se abțină și să nu dea drumul la zâmbetul victorios (era clar că eu explic, sunt mai vechi și, evident, mai priceput) și, după ce trase – ușor teatral – aer în piept, începu să explice:

– Uite, Șefu', despre ce e vorba: piramidele din Egipt au fost construite acum vreo cinci mii de ani, corect până aici?

– Corect, Gogule.

– Marele zid chinezesc e mai recent, are probabil in jur de 2200 de ani, nu?

– Așa e, Gogule.

– Piramidele mayașe sunt și mai recente, dar tot au 1500 de ani.

– Ce e asta, Gogule, lecție de istorie?! își pierdu Șefu' răbdarea.

Mișu vru să intervină, dar privirea lui Șefu' îl opri. Gogu continuă, neabătut:

– Construcția Taj Mahal-ului a durat 22 de ani și s-a finalizat în secolul XVII. Turnul Eiffel a fost realizat mult mai recent și este și el o capodoperă arhitectonică.

– Ajungem și noi undeva cu toate aceste afirmații?

– Se înscriu toate aceste realizări extraordinare în categoria „proiecte”? continuă neabătut Gogu.

– Da, măi Gogule, da...

– Și-atunci – încheie el victorios – este că există managementul de proiect de 5000 de ani?!

Mișu – care trecuse de la roșu la vișiniu – era în pragul unui infarct, așa că explodă:

– Managementul de proiect – mai citește și tu o carte, căpos megalitic! – a apărut în anii 1950. E suficient să te uiți pe net, cu un minimum de efort găsești informația... Și dacă nu era management de proiect, nu erau nici proiecte, recalitrant perimat!

Pe Șefu' îl pufni râsul și nu se stăpâni, începu să râdă tare, sănătos și cu poftă, fără să dea semn că ar vrea să se oprească. Încet, încet, cei din birou se molipsiră și începură să râdă și ei. Cei doi eroi ai noștri se uitau la el siderați, dar era imposibil să nu te molipsești de râsul lui, așa că se treziră și ei zâmbind întâi, iar apoi își dădură drumul și ei la râs. Hohotind, Gogu remarcă în sinea sa: numai Șefu' poate face comedie dintr-un scandal de proporții. După ce se mai liniștiră puțin, Șefu' se așază comod pe un birou, cu picioarele atârânănd, pregătindu-se de explicație. Se vedea clar că îi făcea plăcere:

– Măi, frumoasă temă mi-ați ridicat la fileu, dar tot nu merita să vă agitați în halul ăsta. Hai să vă spun cum stă treaba cu proiectele și managementul lor. Prin definiție, proiectele sunt procese complexe, relativ unice pentru compania care le execută. Țineți minte când am lansat ultimul nostru produs, acum două luni? Realizarea și lansarea lui a fost – pentru noi – un proiect. Acum realizăm același produs în serie, iar activitatea

aceasta se desfășoară prin procese. Adică, odată ce știm cum se face, putem să executăm totul prin procese pe care le cunoaștem și le conducem, aplicând conceptele managementului operațional. Pentru proiecte aplicăm managementul proiectelor. Dar am acum o întrebare pentru voi: ce se întâmplă dacă eu n-am idee despre ce înseamnă proiect și managementul proiectelor, aș putea totuși să realizez și să lansez un produs nou?

– Păi, ce, acu' cinci ani aveam noi habar de management de proiect – se băgă în vorbă Zoli – și tot aveam câte un produs nou pe an.

Ceilalți aproară în tăcere. Se pare că „povestea” Șefului îi prinse pe toți. Acesta continuă:

– Corect. Sigur că făceam. Doar că nu ne ieșea întotdeauna exact cum ne închipuiam, costurile nu erau urmărite, iar termenele se lungeau mai mereu. Lucram după metodele noastre, exact cum lucrau și egiptenii și chinezii la construcțiile lor. Nu erau ei pasionați de a face economie sau de a respecta cu strictețe niște termene. Exemplele tale, Gogule, sunt exemple de reușite din istoria omenirii, dar sunt și alte exemple, sute, mii de inițiative care au fost începute, dar niciodată finalizate, tocmai din cauza complexității lor.

– Sagrada Familia, murmură Mișu, iar Șefu' dădu din cap a aprobare.

– Și mai sunt multe altele. Ideea de proiect a apărut atunci când s-a încercat aplicarea unor metode noi, care să asigure succesul proceselor complexe, riscante, cu investiții considerabile. Managementul proiectelor înseamnă, de fapt, acordarea unei atenții manageriale sporite, concretizată prin numirea unui manager de proiect și a unei echipe care să fie responsabili de realizarea procesului complex și unic – acum numit proiect. Voi, certăreților, aveți fiecare dreptatea lui, dar v-ați și înșelat amândoi: exemplele lui Gogu sunt într-adevăr proiecte, așa cum le înțelegem noi azi, dar cei care au participat la realizarea lor nu știau asta, și nici n-aveau cum să aplice managementul de proiect. Și gata pauza, hai, înapoi la muncă. Auzi la ei: „căpos megalitic”...

Bătrânul lui Mișu

– Mno, mii de buciume și bâte să le zăcă de dor! răbufni Mișu cu ciudă. Cu ciudă, numai pentru cei care-l cunoșteau foarte bine, altfel – pentru un străin – ar fi părut o simplă constatare, împărtășită calm, dar apăsător, cu vocea în surdină. Evident, nu era cazul lui Gogu, care privi stupefiat spre Mișu, nevenindu-i să creadă că a reușit cineva să-l scoată – pe Mișu! – din starea lui de molcomă înțelegere și totală detașare de vârtoarea lumii din jurul lui. Se pare însă că, într-un final, imposibilul se produse, și vârtoarea reușise să-l agățe și pe el, își zise Gogu, oarecum în ciudat.

– Buciume, bâte și opinci în spinare, sublinie Mișu, la fel de molcom, dar puțin mai apăsător de această dată. Gogu nu mai putu să se abțină:

– Probleme, Mișule?!

Mișu ridică privirea spre Gogu, îi zâmbi cald și consimți:

– Îs ceva probleme... Incredibil, ăsta ar fi în stare să-i zâmbească și plutonului de execuție, gândi Gogu și mai puse un lemn pe foc:

– De natură să te enerveze?

– Mno, mi-o venit să le zîc vreo două așa... da' mi-o trecut. Numa' nu știu cum oi rezolva.

– Păi, ia s-aud și eu, poate o scoatem împreună la capăt, se oferi Gogu, nu de alta, dar îl sfredelea curiozitatea.

– Apăi să vezi, știi că m-o pus Șefu' manager de proiect...

– Știi, îi tăie Gogu vorba, toată firma știe, ne-ai astenizat pe toți. Noaptea dacă ne trezești, ăsta-i primu' lucru care ne vine în minte. Văzu fața profund jignită a lui Mișu și continuă pe un ton mai cald: Hai, spune, să vedem care e problema.

– Tu știi că ăsta îi un proiect diferit...

– Toate proiectele sunt diferite, că de-aia le cheamă proiecte, nu se putu Gogu abține.

– Bine că ești tu deștept, nu se lăsă Mișu mai prejos, dar cum subiectul era mult prea important pentru el, se decise să ignore remarcile lui Gogu și să continue.

Știi ce-am vrut să spun: că, față de proiectele noastre uzuale de *outsourcing*, ăsta – care lansează un produs nou – are cu totul alte caracteristici, alte cerințe, alte constrângeri; nu avem doar dezvoltare, ci și elemente de marketing. Adică e mult mai complex.

– Auzi, dacă iar o iei de la Ana la Caiafa, și mă zăpăcești cu complexitatea, *stakeholderii* și-alte alea, te rog să cânti la altă masă.

Fața lui Mișu exprima uluială în formă pură: Cum adică să cânt? Spuse el rar, foarte rar, încercând să cuprindă sensul celor spuse de Gogu. Ce-are a face una cu alta?

Ăsta nu mai învață, frate, își zise Gogu în gând, unde-o fi crescut, la stână? Ha-ha-ha, se trezi râzând tare, spre totala stupefacție a lui Mișu. Păi chiar că la stână! Ha-ha, nu se putu opri din râs. Mișu nu pricepea care e motivul râsului sănătos al lui Gogu, dar intuia că e – cumva – vorba de el. Așa că, își încrucișă brațele la piept, arătând că așteaptă clarificări. Pe care le așteptă destul de mult, lui Gogu luându-i ceva vreme până să se domolească.

– Gata, Mișule, iartă-mă, nu mai fac, zi-i mai de parte.

Se dovedi că problema nu era deloc complicată – greșiseră unii niște materiale de promovare –, dar se

agravase datorită întârzierii în rezolvare. Abordarea nu excelase în diplomatie, comunicarea s-a realizat exclusiv prin e-mailuri, iar tonul acestora devenise din ce în ce mai dur, pe măsură ce ping-pong-ul epistolar se prelungise. Se deraiase demult de la problemă, ultimele e-mailuri rezumându-se la amenințări destinate persoanelor, sursa discuțiilor și problema în sine fiind deja uitate.

– Și-acum vin și te-ntreb pe tine, Gogule, eu cum rezolv problema asta?! Că între timp, tot restul proiectului a mers înainte, iar noi avem lansarea oficială peste trei zile. *Online*-ul a mers strună, dar prezentarea *live* presupune și toate materialele astea... Ufff, oftă el, un oftat venit din adâncul sufletului lui de ardelean care nu înțelegea cum pot să-ți aducă niște cuvinte atâtea probleme.

– Hi-hi... adicătelea tu crezuseși că s-a terminat totul și poți considera proiectul închis?! Ha-ha, se văzuse cu sacii în căruță! Măi, Mișule, ori tu nu știi vorba aceea: primele 90 de procente din proiect se fac în 90% din timp, iar pentru ultimele 10 procente mai ai nevoie de alte 90% de timp... ha-ha...

– Auzi, Gogule, n-oi ști-o io pe asta, da' o știu pe-ailaltă, aia de zice că îmi trebe' 42 de mușchi să mă

încrunt, 28 să zâmbesc, da' numa' 4 să-mi întind brațul și să te pocnesc în plină figură...

Gogu se uită rapid la el, dar se liniște, Mișu era în continuare cu zâmbetul pe față. Mda, când n-o mai zâmbi, vom avea cu toții de furcă, gândi Gogu, calculându-și șansele în fața unei posibile locomotive Mișu, concluzionând rapid că nu și-ar dori nimeni să-l enerveze vreodată pe colosul ardelean. Care colos, știe însă să se joace cu atâta dezinvoltură cu copiii, își aduse aminte Gogu de vacanța ce abia se terminase. Și atunci avu revelația!

– Auzi, Mișule, ții minte cum te-ai jucat săptămâna trecută de-a castelanul, care își repară fortificațiile înainte de atacul inamicului?

Ușor surprins de întorsătura discuției, Mișu își reveni repede și dădu vesel, dar și foarte mândru, din cap a aprobare. Fuseseră împreună în concediu la mare, prima ieșire a lui Mișu la soare grecesc, mare turcoaz și nisip alb, strălucitor. Intervenise o situație și soția lui Gogu fusese nevoită să rămână acasă, iar Gogu nu avusese sufletul să îi refuze copilului o vacanță la care cel mic visa de luni de zile. Așa că, îi propuse lui Mișu să-i însoțească. Și, ceea ce fusese o invitație făcută mai mult într-o doară, devenise o super vacanță pentru

Mișu și copil, care s-au distrat – împreună – incredibil de bine.

Mișu rememorează secvența cu reparatul fortificațiilor în nisipul grecesc și fața i se luminează.

– Adică, zici tu, că ce-a mers cu fi-tu, merge și-aici? Păi, e corect, sigur c-ar merge, stai așa, că știu exact ce trebe' să fac... și se întoarce spre calculator, ignorându-l total pe Gogu.

– Mai concret, ce-a făcut Mișu cu fi-tu? Gogu îl văzu pe Șefu' cu o secundă înainte ca acesta să-și facă cunoscută prezența prin întrebarea aruncată șoptit, parcă fără a vrea să-l deranjeze pe Mișu. Nu că ăsta ar auzi ceva dacă se afundă el într-ale lui, poți să tragi cu tunu' la urechea lui și el te ignoră total, remarcă Gogu în gând, apoi continuă cu voce tare:

– Ei, mă căzneau să-l scot din apă pe copil, iar el nu și nu, că de-aia merge omu' la mare să facă baie. Și dai cu vorba bună, dă-i cu amenințări, s-a ajuns la strigăte (eu) și ignorare completă (el), cuvinte grele (eu), las' că-i spun eu mamei ce-ai zis (el), ce mai, război total. Și, în mijlocul luptei, numai ce-l aud pe Mișu, cu calmul ăla de ne scoate pe noi din minți, spunându-i copilului că are nevoie de ajutor la construcția lui mirifică din nisip, că nu se mai descurcă singur cu nu-ș-ce fortificație, ori zid de apărare, ce-o fi fost. Iar al meu

iese instant din apă și se apucă de lucru. Abia peste vreo cinci minute mi-am revenit și mi-am așezat la loc falca căzută... Evident, seara mi-am avut porția de introducere în psihologia copilului, viziunea Mișu *slash* Bătrânu' lui Mișu...

– Hmm, nu e rea viziunea asta, zâmbi Șefu'. Presupun că până diseară avem și porția de Introducere în viziune... Să mă ții la curent.

* * *

„Introducerea în viziune” veni însă mult mai târziu, respectiv la ședința de închidere a proiectului, la vreo două săptămâni după lansarea oficială a noului produs; o lansare încununată de succes și care a adus felicitări întregii echipe coordonate de Mișu. La ședință, Mișu a cerut fiecărui membru al echipei să spună trei lucruri: ce crede că a mers bine, ce crede că n-a mers bine și, în final, ce-ar face altfel dacă ar fi să ia proiectul de la capăt. Șefu' a vrut să afle cum s-a rezolvat problema cu print-urile eronate, declanșând „viziunea”:

– Mno, că n-o fost bai mare. Oamenii erau supărați că nu s-or înțeles ei pe e-mailuri, cine o fo' vinovat, cine ce-o zis și ce-o cerut, de unde s-o plecat și pe cine să pedepsim. Pe mine Bătrânu' meu așa m-o învățat: să caut numa' care îi problema și pe aia s-o rezolv. Nu era

problema mea cine ce-o-nceput, ci cum or ajunge materiale corecte la lansare. Așa că, am dat un telefon și i-am rugat frumos să mă ajute să pot să mă țin de data anunțată pentru evenimentul oficial și să îmi trimită materialele corecte direct la zona expo. Ceea ce or și făcut, iar eu le-am mulțumit. C-așa m-o învățat Bătrânul', zicea el că omu' mai repede reacționează la o cerere de ajutor decât la o indicație...

Miorița

– Mama lui de cioban mioritic – se trezi Gogu spunând cu voce tare. Se uită repede în jur să vadă dacă are de dat sau nu explicații cuiva. Se liniște însă când văzu că nimeni nu părea să-l bage în seamă, toți erau adânciți în studiul documentației primite, toți mohorâți... Mda, nimeni nu pare prea fericit de lista de cerințe primită. Cum să accepți așa ceva? Mama lor de resemnați... Continuă să citească e-mailul, din ce în ce mai mohorât; din când în când mai mormăia ceva ca pentru sine.

– Ce e atmosfera asta de înmormântare?! Intrarea Șefului îi luă pe toți pe nepregătite. Văleu, cum vă uitați la mine! Ce-aveți cu toții?! S-a confirmat oficial sfârșitul lumii? Nu vă faceți griji, nu vine, a rămas înzăpezit

pe drumurile din Moldova, hă-hă-hă... Se opri însă imediat, era clar că nimeni nu-i împărtășea voia bună. Schimbă imediat tonul : Ce s-a întâmplat?

Cum nimeni nu părea să aibă nici cea mai mică intenție de a răspunde, Gogu își drese vocea:

– Au venit cerințele de la client...

– Ah, super tare. Au reușit deci să le trimită în timp util... Făcu rapid legătura cu fețele mohorâte și se prinse imediat: Sunt varză, nu-i așa? Și ai noștri ce-au spus?

– Păi, aici e problema, Șefu'! se băgă Mișu în discuție. „Ai noștri”, nu sunt sigur că sunt ai noștri. Au înghițit totul pe motiv că e prea târziu, că asta e, bine că le avem și pe acestea, ce-o fi o fi, n-avem ce face, lasă că le descurcăm noi, că suntem băieți deștepți – adică noi, cei de la dezvoltare.

– Nu că asta n-ar fi adevărat... nu se putu abține Gogu. Dar chiar și-așa, avem de lucrat cel puțin o săptămână la ele! Doar la clarificare...

Voci de aprobare se auziră din tot biroul care se animă subit. De unde inițial nimeni nu părea dispus să spună nimic, acum – ca la un semnal – se încălziră toți și fiecare își dădea cu părerea asupra documentului trimis. Comentariile curgeau de peste tot, unii bla-

mau documentul și autorii lui, alții își vărsau năduful asupra colegilor care îl acceptaseră, majoritatea însă se și vedeau deja lucrând mult și degeaba, ore întregi de muncă irosită, eforturi zadarnice, străduințe, supărări, dezamăgiri, frustrări...

– Stoop! Aproape că răcni Șefu', disperat să acopere vacarmul creat. A răspuns cineva la e-mail?

Liniștea care se lăsă era un răspuns evident.

– Măi băieți, din câte văd eu, încă nu avem o problemă, dar sunteți pe cale să o creați.

Gogu înlemni: Dacă iar îi apare zâmbetul ăla șăgalnic, acum, în mijlocul tragediei noastre generale, mă împușc! gândi. De fapt nu, îl împușc întâi pe el, după-ia mă împușc pe mine, măcar să mor împăcat...

– Gogule, te văd nedumerit. Hai să vedem, care este de fapt problema noastră?

– A noastră, Șefu', că a lui matale văd că nu e! Ei nu, nu spuse asta Gogu cu voce tare, doar o gândi. Puse în cuvinte doar durerea lui cea mare:

– Problema e că ai noștri băieți au acceptat documentul! Și e aproape inutilizabil. Formulările sunt vagi, incomplete, unele cerințe se bat cap în cap, sunt consecvențe în terminologia folosită, nu există nicio priorizare, plus că, în loc să descrie cerințe, ei dau soluții...

Gogu își trase răsuflarea și continuă cu și mai mare năduf: Cum poți accepta așa ceva?! Ei n-au citit documentul? Cum să-l trimită așa către noi? Ca în Miorița! Asta ne caracterizează: ne împăcăm cu ce avem, ne resemnăm. Și asta înseamnă că noi vom lucra ca salariorii...

– Stoop! Iar începem? Șefu' era disperat: Repet întrebarea, a răspuns cineva la e-mail?! Ce e cu Miorița asta de n-o lăsați în pace? Îmi pare rău să vă dezamăgesc, băieți, dar Miorița asta a noastră nu e relevantă pentru noi toți. Recunosc, unii dintre noi avem tendința de a accepta orice și a ne lăsa în voia sorții. Comentăm, dăm mărunț din buze, dar acceptăm situația și mergem înainte resemnați. Dar nu toți, nu putem generaliza. Ia gândiți-vă voi, câți ciobănași aveam? Unul singur? Nu prea, în baladă sunt trei, nu-i așa? Și ce fac ceilalți doi? Planuri, măi băieți! Ceilalți doi completează! Adică s-au întâlnit, au discutat, au analizat situația turmelor, numărul oilor și calitatea lor, și-au stabilit niște obiective și priorități și au făcut un plan de acțiune pentru atingerea obiectivelor... Așa că, măi băieți, dacă vă place Miorița asta, ia lăsați voi ciobănașul resemnat și preluați rolul celorlalți, faceți o analiză rapidă a documentului primit și trimiteți-l înapoi

către „ai noștri” cu cererile noastre de îmbunătățire. Știu că e mai ușor să ne plângem, dar nu schimbăm nimic dacă nu ne mobilizăm. Așa că, la treabă băieți! Hai, s-avem soluții și acțiune în Miorița asta a noastră!

Complicat *versus* complex

– Îi complex!

– Ba nu e complex!

– Mno, ba îi, că avem 12 sisteme de interconectat, dezvoltate pe platforme diferite. Plus că folosim o tehnologie nouă pentru noi...

– Deci e un proiect complicat, nu complex.

Mișu se uită total nedumerit la Gogu. Cumpăni preț de o clipă, dacă acesta îl ia peste picior, dar văzând figura serioasă, se limită la a spune, în felul lui molcom:

– Zău, măi Gogule, te iei de cuvinte, complicat, complex, tot aia îi...

Gogu se luă cu mâinile de cap, cum adică să fie tot aia?! Se uită în jur căutând ajutor, dar Șefu' nu era în zonă. „Cu ce-oi fi greșit, Doamne, de trebuie să le

lămuresc eu pe toate?! O să-mi trec în fișa postului : „Mama răniților, dă explicații la toți mocofanii, în fiecare zi, în timpul programului și peste, ca fraieru’, fără plată și fără recunoașterea meritelor.” Oftă din toți rărunchii și se aruncă în explicații:

– Nu e tot aia, Mișule, și e bine să clarificăm. Că de-aia facem management de proiect, ca să le știm pe astea și să putem acționa în consecință, să prevenim apariția problemelor. În cazul proiectelor, discutăm de doi termeni diferiți: complicat și complex. Atributul de complicat îl primesc proiectele în care avem un număr mare de părți sau componente tehnice interconectate, interdependente. Conexiunile sunt sofisticate, avem nevoie de multă atenție în determinarea implicațiilor, avem nevoie de expertiză tehnică considerabilă, pentru a putea identifica toate activitățile necesare și a planifica corect un astfel de proiect. Corect?

– Exact. Păi, și asta nu înseamnă și complex?

– Nu, doar ce ți-am spus că asta înseamnă complicat. Stai jos și ascultă!

Mișu se așează imediat și ridică ochii spre Gogu, era numai ochi și urechi.

– Atributul de complex este dat de caracterul de impredictibilitate și este determinat de comportamentul uman. Un proiect complex are – prin definiție –

părți și componente care pot interacționa imprevizibil. Pricepi?

Remarcă privirea deloc inteligentă a lui Mișu, așa că se redresă imediat:

– Uite niște exemple: lansarea unei rachete spre lună este un proiect complicat, realizarea unui braț de robot, care să poată executa operații pe creier, alt exemplu de proiect complicat. Creșterea și educarea unui copil – în schimb – este un demers complex. Acu’ pricepi?

Privirea lui Mișu începea să capete strălucire. Da’ tot nu pricepe, gândi Gogu. Cum să-i explic eu ăștia mai pe înțelesul lui? Mișu dădu glas nedumeririlor:

– Mno, stai. Îi clară treaba cu complicatu’. Nu trimitem noi oamenii pe lună da’ cele 12 sisteme de legat, plus tehnologia, interfețele..., zicem că ăsta e proiect complicat. Da’ cu complexu’ nu pricep. Ce-avem noi de-a face cu educația copilului?! Asta e ca nuca-n perete – decretă el și se lăsă satisfăcut pe spate. O mișcare total greșită, deoarece scaunul cedă neașteptat sub greutatea lui Mișu, iar acesta se trezi întins pe spate pe podea, cu picioarele în aer. Hohotele de râs ale lui Gogu fură declanșate nu atât de poziția hilară, cât de grimasa de surpriză totală de pe fața lui Mișu. Îi întinse mâna și îl ridică prietenește.

– Deh, vezi, dacă mă contrazici? Am dat exemplul extrem cu educația, doar ca să faci tu un declic mintal, dar văd că te-am dat pe spate! La propriu! Ha-ha... Voiam să subliniez că, spre deosebire de un proiect complicat, în care granițele proiectului pot fi clar delimitate, în care poți defini ce este în obiectivele proiectului și ce cade în afara obiectivelor acestuia, într-un proiect complex granițele pot deveni permeabile, e posibil ca – pe parcursul proiectului – să le redefinești, de mai multe ori, în funcție de implicațiile mediului în care se desfășoară proiectul. Uite un exemplu mai concret: un proiect de schimbare organizațională, în care lucrurile nu sunt complicate deloc, dar în care oamenii reacționează diferit, fiecare în funcție de așteptările și de temerile sale. Pot exista piedici incredibile în realizarea proiectului, determinate doar de rezistența la schimbare a personalului din companie. Am văzut într-o lucrare care trata acest subiect o comparație foarte tare: avionul era dat exemplu de sistem complicat datorită multitudinii de componente, mecanice și electronice, iar o companie aflată în fața unei posibile restructurări era dată ca exemplu de sistem complex. Și, fii atent, ce mai ziceau: oamenii încep să reacționeze chiar și la rumoarea unei posibile restructurări, încep să discute, se formează bisericuțe, apar primele

puncte de vedere, sistemul deja e în schimbare. Pe când avionul, dacă apare mecanicul cu trusa de scule, cu intenția clară de a interveni în angrenajul avionului, nu va avea nicio reacție. Tare, nu?

Remarcă imediat că se lăsase dus de valul explicațiilor; în jurul lor mai apăruseră câțiva colegi, atrași probabil de căzătura spectaculoasă a lui Mișu, care ascultau acum cu interes exemplele lui Gogu. Întrebările începură să curgă ca grindina, fiecare dintre ei încercând să catalogheze proiectul la care lucra: era cumva complicat sau complex, sau poate ambele.

– Mai dă-ne exemple, Gogule, că nu e foarte clar pentru toată lumea. Și-apoi e preferabil să ai un proiect complicat sau unul complex? Dar dacă e și complicat și complex...

– Mama răniților, mormăi Gogu mai mult pentru el, oarecum încurcat și de faptul că nu prea mai avea exemple. Partea asta cu complexitatea era chiar complexă, sau complicată?! Veni însă și salvarea lui: atras probabil de forfota neobișnuită din birou, își făcu apariția și Șefu’.

– Ce-i aici, fraților? Se împarte ceva gratuit?

Gogu dădu să relice, dar se stăpâni; interesul lui era altul acum, așa că lansă provocarea către Șefu’:

– Discutam despre proiecte complicate versus proiecte complexe. Ne ajuti cu vreun exemplu deștept?

– Ah, frumos subiect, se entuzismă Șefu'. Așa, ia dă-ți tu ochii pe spate – gândi Gogu, dar nici prin cap nu-i dădu să-l întrerupă. Șefu' își lăsă capul puțin într-o parte. Semn de mare concentrare – își continuă Gogu monologul interior, dar era foarte curios de urmare.

– O.K., păi, vă spun un banc. Complicat *versus* complex, nu-i așa?! Uite: un manager de proiect se plimba – își făcea siesta după masa de prânz – pe plajă. Cum mergea el adâncit în gânduri – planifica în minte următoarea întâlnire cu echipa de proiect – dădu cu piciorul în ceva, și privind mai atent, își dădu seama că e o lampă veche. Ei, că n-oi fi eu ca PM-ul din banc să găsesc duhul din lampă, își zise managerul de proiect, dar se aplecă totuși să ridice obiectul. Și, mare îi fu surpriza când, într-adevăr, după ce șterse lampa de nisip, îi apără în față brusc, cu o pocnitură surdă, un duh. Mă rog, era o arătare ciudată, ca un nor cu forme umane, ca în desenele animate. Care îi vorbi: Omule, eu sunt duhul din lampă, bla-bla-bla, probabil știi povestea, zii dorința. Hmm, managerul de proiect era obișnuit să se folosească de orice ocazie, așa că nu stătu mult pe gânduri și-i spuse: Știi, Duhule, eu am un proiect pentru

care trebuie să călătoresc permanent între România și Kuwait. Iar zborurile sunt în special zboruri de noapte, mă seacă de puteri, nemaivorbind despre controlul de securitate, așteptarea în aeroport, recuperarea bagajelor... Într-un cuvânt, mi-ar plăcea să am la dispoziție o autostradă suspendată, de-aici și până în Kuwait. Duhul se gândi puțin – probabil vizualiza harta – apoi zise: Măi, ce-mi ceri tu e complicat rău, distanța e enormă, trecem peste continente, avem și mări de traversat, nimeni nu ar putea face o autostradă suspendată pe o asemenea distanță. Altă dorință n-ai? Ușor nemulțumit de calitatea duhului întâlnit, managerul nostru de proiect își mai încercă norocul cu o a doua dorință: Bine, Duhule, ce zici de asta: îmi doresc ca în proiectul la care lucrez, cele șase organizații implicate să conlucreze, să stabilească toate cerințele împreună, să se înțeleagă asupra lor și să nu le schimbe până la sfârșitul proiectului, când vor accepta fără discuții rezultatul final. Duhul căzu puțin pe gânduri, apoi îl întrebă: Auzi, și câte benzi vrei să aibă autostrada aia?

Comunicarea

Gogu se uită – pentru a zecea mia oară – la ceas. Nu e normal, nici acceptabil și în niciun caz scuzabil să întârzie cineva atât, își spuse el și, de această dată, puse mâna pe telefon. Tocmai apelase numărul când îl văzu pe Mișu intrând, relaxat și cu zâmbetul larg întins pe fața de moroșan.

– Mno, ce te uiți așa-ncrunțat? îl întrebă pe Gogu, după care, adăugă repede: Stai o țără, că mi-s căutat... Își scoase telefonul, se uită preț de o clipă la ecran, își mută privirea spre Gogu, apoi iar la telefon și iar la Gogu. Zâmbetul făcu loc mirării:

– Mno... spuse și se opri, uitându-se întrebător spre Gogu: Ce-i?

– Cum adică, ce-i?! Lui Gogu replicile i se încăleacă pe limbă și se făcură ghem, de nu mai putea ieși niciuna. Într-un târziu, cu greu, își făcură loc printre dinți și ieșiră mai mult sâsâite, ca un șuierat de șarpe: Ce-i?! Adică, de ce stau ca prostu' și mă uit la tine, de ce nu strig sau de ce nu te iau la trei păzește? Ce-i cu răbdarea mea care s-a evaporat de o jumătate de oră, sau ce-i cu rânjetul ăla lățit pe fața ta?! se ambală Gogu.

– Ce-i, adică de ce mă suni... răspunse Mișu buimac de la șuvoiul sâsâit încasat în plină față, încercând – fără succes – să înțeleagă ce se petrece.

Gogu dădu să continue, dar fața lui Mișu era atât de sincer mirată, încât îl dezarmă. Își închise telefonul și continuă, mai calm, dar tot sâsâit și apăsător:

– Te rugasem să vii azi mai devreme, să stabilim împreună un plan de bătaie pentru întâlnirea cu clientul. Nu doar că n-ai venit mai devreme, ai venit atât de târziu încât am ratat și întâlnirea!

Aerul buimac stăruia pe fața lui Mișu. Încercă să explice:

– Dar ți-am trimis e-mail încă de săptămâna trecută, că azi vin mai târziu, i-am dus pe englezi să vadă noile birouri. N-am știut de întâlnirea cu cli...

– Cum n-ai știut?! Îi tăie vorba Gogu indignat. Vă anunțasem, pe toți, încă de vineri. Nu-ți citești e-mailurile?!

– Păi, sincer...

– Ce sincer? se zburliu Gogu. N-ai citit, așa-i?

Mișu cumpăni o clipă înainte să răspundă. Când începu să vorbească, vocea îi era calmă, dar fermă:

– Mno, mă Gogule, aici îi de discutat. Nici tu n-ai citit e-mailul meu, așa-i? Nu l-ai citit și nici io nu l-am citit pe al tău. Noi n-am citit multe e-mailuri săptămâna trecută. Și nu numa' noi, ci și încă câțiva.

Gogu nu înțelese:

– Adică cum, e un fel de grevă?!

– Nu îi grevă, Gogule, ori, cel puțin, nu una conștientă. Ții minte ce ne-ai spus acu' două săptămâni la ședința de proiect? Să punem toată echipa la CC la toate corespondențele legate de proiect?

– Da, să știe toată lumea ce se întâmplă, să fim cu toții informați. Sunt foarte multe aspecte de luat în considerare și nu ne putem permite să pierdem ceva din vedere.

– Aha... Și după aia a apărut problema la configurarea noilor echipamente. Știi cum s-a terminat?

– Da, m-a anunțat Maria când au început instalarea licențelor. Ce-are-a face?

– Te-a anunțat Maria, pentru că tu nu mai citeai e-mailurile, nu-i așa? Văzând că Gogu nu mai zice nimic, continuă: Au zburat e-mailurile pe tema configurării până când nu le-a mai citit nimeni în afară de vreo trei, care erau strict interesați. Iar tu probabil ai dat *reply* la vreunul dintre ele, când m-ai chemat să vin mai devreme azi, nu? Sigur așa a fost, că altfel nu ratam. Și eu am anunțat vizita englezilor tot așa. Nimeni nu știa azi că vin...

Gogu prinse ideea. Într-adevăr, sărise peste e-mailurile pe același subiect, dar nu se gândise că așa vor face toți. Deși... era normal. Hmm, din dorința de a-i ține pe toți informați, de fapt, doar îi supraîncărcase, iar ei s-au protejat. Și ce era să facă acum? Că doar nu putea să îi forțeze să citească e-mailuri... Acum își explica de ce îi scăpau și lui Șefu' multe e-mailuri: dacă era copiat la toate, probabil că se proteja și el. Se strâmbă fără să vrea: trebuia să găsească o soluție. Și cu cât se gândea mai mult, cu atât se convingea mai mult: soluția era, în mod neașteptat pentru el, mai puțină informație, trimisă doar la cei interesați. Restul, la ședința săptămânală... Îl concedie pe Mișu cu un gest, se așează la calculator, deschise e-mailul. Și ce de e-mailuri avea... Din reflex deschise unul să dea *reply* către toată echipa, dar își dădu seama imediat: Nici pe ăsta n-o să-l

citească. Clar, trebuia o nouă abordare. Deschise un e-mail nou și scrisese la subiect: Gogu recunoaște c-a greșit... Zâmbi în sinea lui: Pe ăsta o să-l citească toți...

Abordarea „Agile”

– Mamut preistoric ce ești, extincția te paște! Trebuie să fii flexibil, să te adaptezi... Gogu se încinse, era un subiect care îi plăcea, și pe care îl dezbătuse de multe ori cu Șefu’, așa că acum era foarte sigur pe el.

– No, nu-i chiar așa, că uite că și mamuții îs agili. Nu i-ai auzit pe-ăia cu evenimentul? Agile Mammoths Games, așa îi zice.

– Lasă-mă frate cu de-astea, acu’ toată lumea e șmecheră și știe Agile, mă lași?! Habar n-au!

– Nu, mă, pe aștia îi susține și Ovidiu, ăla de la revistă.

– E, parcă Ovidiu ăsta al tău are habar. N-o lucrat el la Nokia? Și s-o-nchis Nokia! Vezi? – încheie Gogu triumfător. Îi plăcea la nebunie să-l încurce pe Mișu și

radia de încântare la vederea feței nedumerite a acestuia. Încet-încet însă Mișu își reveni, cel puțin suficient cât să poată articula:

– Ești dus, Gogule. Cu pluta... Să revenim la subiect. Vorbeam despre proces. Agile nu înseamnă haos, cadrul îi definit foarte clar. Nu facem tot ce ne trece nouă prin cap, când ne trece nouă prin cap. Dacă SCRUM Masteru’ o zis că nu-ți dă omu’ că-i în sprint, atunci așa îi. Există un proces și procesul trebe’ musai urmat, mno, asta e.

– Ha-ha, ai dreptate. Parțial. Da’ trebe musai – îl copie el pe Mișu – gândit procesul ăsta al nostru. E drept că metodologia noastră urmărește niște reguli, și e normal așa. Scrumul ăsta de-l aplică cei de la dezvoltare...

– SCRUM, Gogule, nu scrum, că nu suntem la fumoar.

– Bine că ești tu deștept. SCRUM, scrum, tot aia e. Și fii atent la mine, nu te lua de amănunte lipsite de importanță în contextul respectiv. Mișu dădu să adauge ceva, dar privirea lui Gogu îl opri. Așa, – continuă Gogu, încântat de reacția lui Mișu, sau mai bine zis de lipsa de reacție a lui Mișu – deci scr... ă... metodologia asta Agile, de-o aplicăm noi, a fost definită de unii,

alții, iar noi o aplicăm conform diferitelor cărți și certificări pe care le-am citit, acceptat, îmbrățișat.

– Corect – triumfă Mișu. Așa îi, mă Gogule, mno, asta am vrut să spun și io. Și atunci, tu nu poți să schimbi cerințele din sprint. Și nici nu poți scoate un om, că acolo îi calculat tăt...

– Uff, mamut preistoric, *waterfall* înmormântat în ritm de sprint funerar. Agile nu înseamnă că schimbi o metodologie rigidă cu alta la fel de rigidă. Agile e un mod de gândire, o cultură pe care trebuie să o înțelegem și să o adoptăm în toată organizația. Am renunțat la *waterfall* și am trecut pe Agile pentru că am vrut să fim mai aproape de clienții noștri, mai rapizi în a le livra ceva util și relevant pentru ei, mai flexibili în a accepta schimbările... N-ar trebui să aplicăm aceste principii și în interior? Eu dacă îi cer lui Scrum...

– SCRUM.

– Mă enervezi. Deci, dacă îi cer lui SCRUM – puse accent pe cuvânt și mijise ochii la Mișu – Masteru' ăla, un om, înseamnă că e important pentru client, pentru ceea ce îi livrăm noi, implicit pentru rezultatele noastre, pentru firma noastră și imaginea ei. Corect?

– Dacă pui problema așa..., da, îi corect.

– Și-atunci, de ce nu îmi dă omu' ăla?! Ridică tonul Gogu.

- O zis că afectează *commitmentul* echipei la sprint...
- Ceapa ei de *commitment* azi și mâine!
- Ce-i cu ceapa, băieți?! Lăsați zarzavaturile, ciorba și legumele c-avem treabă, se poate să mai obținem un contract. Șefu' apăruse – ca de obicei – în punctul critic al discuției. Luni mergem la client, ați vorbit cu băieții de la dezvoltare? Cu Product Owneru' am vorbit, era în concediu, dar oricum se întorcea de luni, și mai avem nevoie de Flaviu, ați vorbit cu el?

Gogu rânji victorios și îi făcu semn lui Mișu să răspundă. Acesta se codi, dar până la urmă mormăi:

– Nu-l lasă SCRUM Masteru', că cică e afectat sprintu'... Până să termine însă propoziția, Șefu' deja vorbea la telefon. Convorbirea dură maxim 30 de secunde și se incheie cu o frază care îi lăsa fără replică pe cei doi: „Uite, vezi, îmi place să văd că și atitudinea voastră e Agile, nu numai metodologia. Merci fain pentru om. Ciau.” Șefu' se întoarse victorios spre cei doi:

- Rezolvat. Ei, suntem sau nu suntem Agile?
- Depinde cine întreabă, Șefule...

Perspectivile

– Gogule, vezi că-ți pică falca...

Mișu îl privi cu milă pe inconștientul care putea să se ia de Gogu într-un astfel de moment. Nimeni nu dorea să devină ținta lui Gogu atunci când acesta era supărat, aciditatea replicilor sale ardea sufletul nefericitului, iar dacă aveai cumva nefasta inspirație să-i mai și răspunzi, pârjolul iadului devenea imediat o alternativă mult mai fericită.

Privirile celor de la birourile din departament se fixară cu aviditate pe Gogu. Șacalii – gândi Mișu – stau și-așteaptă măcelul.

Spre stupoarea tuturor însă, Gogu își împinse – cu un gest natural – maxilarul la locul lui (chiar avea

gura căscată), fără să lase impresia că s-ar fi întrerupt din reverie.

Aha, gândi Mișu, va să zică nu e supărat, numa' preocupat. În ultimele zece minute, analizase fiecare posibilitate, fiecare fapt, mesaj sau întâmplare care ar fi putut cauza supărarea lui Gogu. Evident, în afara unor presupuneri fanteziste, nu găsisese nimic. Acum însă reluă cu sârguință analiza din noua perspectivă: ce ar fi putut să-l preocupe în așa măsură pe Gogu, ce probleme ar fi putut avea?

– Gogule, probleme?!

Mișu avu clara impresie că au prins glas gândurile sale. Mno, cum ceapa ei... Își dădu însă seama imediat: nu gândurile sale deveniseră guralive, ci Șefu' își făcuse apariția, zâmbitor, relaxat, bronzat și odihnit, deh, cum îi stă bine omului după concediu. Departamentul dădu în clocot instantaneu. Numai că, în loc să îl înconjoare pe Șefu' să-l întrebe de concediu, unde-a fost, ce-a văzut, unde-a stat, ce recomandă, agitația părea să îl ignore complet, se verificau liste pe computer, se făceau calcule...

– Alo, mă bagă și pe mine cineva în seama? Că n-oi fi lipsit chiar așa de mult!

Gogu abia atunci remarcă prezența Șefului. Surpriza i se transformă rapid în ușurare și îi zâmbi lui Șefu'.

– Ori ați bolunzit cu toții?! Gogule, ce fac ăștia?

– Ha-ha, Gogu își revenise iar acum chiar râse cu poftă. Sunt pariuri, Șefu’! Cât rezști în concediu, cu câte zile te întorci mai repede la program.

– Chiar ore, adaugă Mișu cu zâmbetul lățit pe fața de ardelean. Știam noi că nu rezști 15 zile fără agitația de-aici...

Două ore mai târziu, după ședința operațională și după ce Mișu își trâmbiță suficient victoria adusă de predicțiile sale, după ce tot departamentul aflase toate detaliile concediului lui Șefu’, venise vremea ca Gogu „să dea seamă” – cum îi plăcea Șefului să spună – de ce se întâmplase în proiectele în care îl înlocuise.

– Șefu’, mare bătaie de cap delegarea asta de la matale...

– Ceva probleme, Gogule? zâmbi Șefu’.

– Mai degrabă o nedumerire a mea, în rest – își îndreptă Gogu spatele cu mândrie – le-am rezolvat pe toate.

– Sunt convins de asta, Gogule, că altfel nu te delegam pe tine să îmi ții locul. Ia spune, care e nedumerirea.

– E o ciudățenie, Șefu’, începu Gogu. Mai știi matale ideile de optimizare din proiectul Luna? Pe unele dintre ele le-am analizat chiar eu și le-am formalizat în

cereri de schimbare. Au fost câteva a căror aprobare era de competența managerului de proiect și pe acelea chiar le-am implementat deja, sunt câteva însă care erau de competența matală, ca sponsor al proiectului.

– Și? Întrebă Șefu' cu nedisimulată curiozitate. Și le-ai aprobat? Văzând încurcătura lui Gogu, adăugă repede:

– Orice delegare vine atât cu responsabilități, cât și cu autoritatea necesară deciziilor. Am încredere totală în tine, Gogule, și îți voi susține deciziile, n-am nicio îndoială că acele cereri trebuiau aprobate.

– Păi, tocmai asta e, Șefu', că nu le-am aprobat.

Șefu rămase descumpănit. O oarecare umbră de dezamăgire îi apărură în privire, când îi reproșă lui Gogu:

– Ei, nu mă așteptam să amâni luarea unor decizii până la venirea mea. Știi foarte bine că lipsa unei decizii poate avea un impact mai mare decât o decizie proastă, în special în cazul proiectului nostru. Avem nevoie aici de rezoluții rapide.

– Nu, Șefu', stai. N-ai înțeles. N-am amânat. Am decis, doar că...

– Doar că ce? Da' zi o dată!

– Păi, rezoluția a fost „Nu”. Mi-am refuzat cererea! pufni Gogu înciudat.

Şefu' răsuflă uşurat. Pentru o clipă se îndoie de decizia sa de a-i delega lui Gogu – pe perioada concediului său – responsabilităţile de şef de departament şi de sponsor în cele două proiecte majore de reorganizare. Se simţi brusc vinovat de lipsa de încredere. Îl încurajă pe Gogu să continue:

– Hm, zici că le-ai refuzat?

– Da, Şefu'. Şi mă macină chestia asta. Oi fi fost bătut în cap când am cerut, sau lipsit de vână când am refuzat? Că nu mi s-a mai părut acceptabil riscul...

Şefu' tăcu câteva clipe rumegând răspunsul.

– Probabil nici una, nici alta, Gogule. N-ai fi tu primul în situaţia asta. Circulă pe internet o povestire, o legendă urbană cel mai probabil, despre generalul Milea. Cică – şi aici Şefu' se lăasă tacticos pe spate – pe vremea când era comandant de garnizoană, ca orice alt comandant, trimitea diverse cereri pentru dotarea garnizoanei, către Marele Stat-Major. Promovat şef al Statului-Major şi obligat de împrejurări să preia rapid noile atribuţii, se vede în situaţia de a analiza două dintre ultimele sale cereri trimise în calitate de comandant de garnizoană. Adjunctul său, preluând dosarul cu cererile, constată cu surpriză rezoluţia negativă şi, extrem de mirat, îndrăzneşte să întrebe dacă cererile nu fuseseră justificate. Răspunsul generalului, Gogule,

cred că se potrivește și în cazul tău: „Cererile au fost și sunt justificate din poziția de comandant de garnizoană. Din poziția de Șef de Stat-Major, însă, lucrurile se văd dintr-o cu totul altă perspectivă!”

La drum cu jaloane

– Pe-ăla mi l-am luat și eu. E un GPS simplu, ieftin și își face treaba, ți-l recomand.

Șefu' apăruse fără știre în spatele lui Gogu. „Auch... m-a prins teleleu pe Google”. Îi trecu prin cap să răspundă cu o scuză, dar își dădu seama imediat cât de penibil ar fi fost. Plus că era prea interesat de detaliile tehnice ale GPS-ului. Le află imediat, Șefu' îi dădu rapid toate informațiile.

– Da' unde mergi?

– Le-am promis părinților că merg cu toată familia la ei. Ne vedem rar cu toții, 450 de km nu-s ușor de parcurs cu copilul. Își schimbă vocea și își maimuțări copilul: „Tati, mai avem mult? Când ajungem? Cât mai avem până la Buni? Taaati, m-am plictisit...” Și mai e și

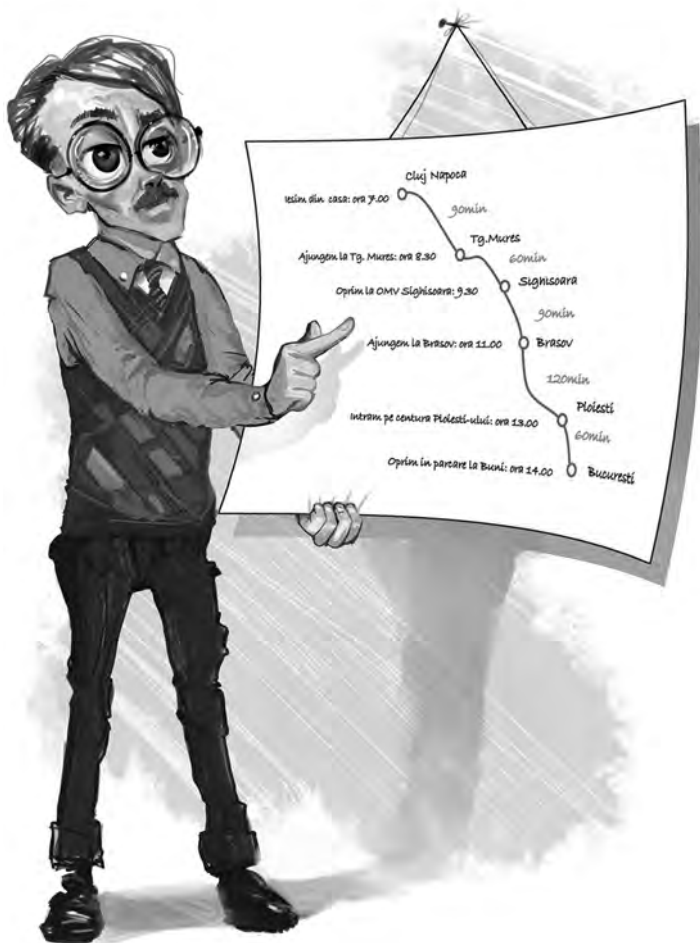
mama – adică Buni – care vrea să știe exact la ce oră ajungem. Dacă întârziem, intră în panică, își închipuie catastrofe și i se face rău; dacă ajungem mai repede, de ce-am ajuns înainte de ora programată, probabil am mers cu viteză prea mare. Nicicum nu e bine. Mi-e groază de drumul ăsta, Șefule...

– Stai măi, Gogule, că nu e așa tragică situația. Totul se rezolvă ușor, ai nevoie doar de niște jaloane.

Gogu simți cum i se lasă un gol în stomac. Sigur că nu era tragică, dar nici într-o mie de ani nu ar fi crezut și nu s-ar fi așteptat ca Șefu' să râdă de el atunci când era necăjit cu adevărat. Și acum când i se destăinuise sincer... Încercă să spună ceva, dar i se puse un nod în gât și nu putu decât să lase privirea în jos, dezarmat, trist și incredibil de dezamăgit. „Nu mă așteptam...” își spuse. Dintr-odată, totul luă dimensiuni apocaliptice, problema lui nu mai era doar o problemă de familie, ci o nenorocire de proporții, lipsa de înțelegere a Șefului deveni semnul clar al unei complicate conspirații împotriva sa...

– Gogule, alo, ești cu mine? Ce-ai pățit?

Zâmbetul larg al lui Șefu' îl lăsa perplex pe Gogu. Teoria conspirației se disipă imediat, lăsând locul unei singure nedumeriri majore:

– Nu înțeleg, Șefu', ce e cu jaloanele. Că doar n-oi fi vrând să înfig țaruși din Cluj până în București...

Hă-hă-hă... Hai, măi Gogule, zău așa, e vorba de jaloanele din teoria managementului de proiect. Un element care marchează un moment important în derularea unui proiect... îți dă o indicație asupra poziției tale în timp și îți permite să raportezi modul în care proiectul se încadrează în duratele estimate. Adică exact ce îți trebuie ție, măi Gogule, pentru drumul tău.

Fața lui Gogu nu denota nici strop de inteligență – Ba chiar e ușor tâmpă, gândi Șefu' amuzat – așa că se grăbi să adauge: îți stabilești niște repere, localități importante pe drumul tău. Acelea vor fi jaloanele voastre. Calculezi cât timp îți trebuie pentru a ajunge de la unul la altul, astfel încât să știi – în funcție de ora la care plecați –, la ce oră vei ajunge la fiecare dintre ele. Dacă vor apărea întârzieri, vei știi imediat cum se reflectă acestea asupra orei de sosire. Copilului îi faci un desen și îi arăți de fiecare dată când atingeți un jalon. Îi dai sarcina să o informeze pe Buni, și uite-așa ai doi *stakeholderi* la curent cu evoluția călătoriei voastre. Cum ți se pare?

Încet-încet fața lui Gogu se luminează, iar Șefu' răsuflă ușurat: Nu-ți stătea bine cu fața dinainte, Gogule. Se pare că acum lucrurile s-au mai luminat puțin, ce zici?

Gogu, în schimb, îl ignoră total și se apucă să deseneze traseul. Se vedea că îi place ideea și deși desenul nu era tocmai conform cu realitatea, arăta cât de cât a traseul dintre Cluj și București. Estimă durata deplasării în funcție de viteză și drum... Se și vedea dând explicații docte fiului său și se bucura și la ideea comunicării „poziției” de către acesta către Buni. Ha! S-ar putea să nu fie chiar atât de rău pe cât își închipuise...

– Șefu', ești mare! Cum aș putea să îți mulțumesc?

– Credeam că nu mai întreb! La începutul lunii viitoare trebuie să facem un workshop pe teme de management de proiect; ții tu o prezentare despre jaloane?! Că acum te pricepi. De fapt, de-asta venisem la tine, doar că atunci încă nu știam ce subiect să abordăm, mulțam și eu de idee...

Jocul alternativelor

– Mno, în sfârșit... răsuflă Mișu ușurat văzând numele și mai ales fața lui Gogu pe ecranul smartphone-ului. N-apucă însă să zică ceva, că șuvoiul vorbelor lui Gogu se dezlănțui prin micul *device* de parcă se rupsese zăgazul:

– Da' ce s-a întâmplat, dom'le, de suni ca nebunu'?! Ori crezi ca sunt chior și nu văd c-ai sunat de prima dată? Cine-o murit, ce-o explodat, că nu mi-e dat și mie să am o zi de liniște! O zi, frate, atât mi-am permis și eu să lipsesc. Motivat. O zi! Iar tu suni de cinci ori într-o oră. Cinci! Cinci mii de fulgere și tunete abate-s-ar asupra telefonului tău, de fiecare dată când te mai întinzi după el. Ori ești sinucigaș, și vrei să-ți rezolv eu

problema plecării din sânul omenirii, ceea ce m-ar face extrem de fericit în acest moment...

Probabil că i se terminase aerul, că șuvoiul se întrerupse și se auzi cum Gogu își ajustează respirația. Te-ai fi așteptat ca Mișu să se repeadă asupra ocaziei și să ia cuvântul, dar se pare că el prevăzuse o asemenea reacție, iar acum aștepta ca „viitura” să se domolească. Și într-adevăr, odată plămânii realimentați, Gogu mai pierdu din avântul inițial. Adăugă doar:

– Deci?

Zâmbetul se lăți pe fața lui Mișu: scăpase mult mai ieftin decât își închipuise. Fără să se grăbească deloc, îi povesti lui Gogu problema cu care se confrunta și din cauza căreia insistase să-l găsească, chiar în ziua lui liberă. Avu însă grijă să nu mai aducă vorba despre acest aspect, nu era momentul să provoace iar potopul.

– Lasă-mă să văd dacă am înțeles, încercă Gogu să sintetizeze informația, te-a pus Șefu' să găsești un manager de proiect pentru implementarea cerută de client. Iar tu ai insistat să îi dai răspunsul pe loc, hmm, ceea ce nu e deloc genul de atitudine pe care o adopți tu în mod normal; iar el n-a fost de acord cu propunerea ta. Iar acum, runda a doua: vrei să mergi să-l propui pe Tibi, dar nu mai vrei să-ți asumi niciun risc și dai ca disperatu' telefoane, să-ți iau eu problema as-

ta din cârcă și să-mi asum eu responsabilitatea în cazul unui posibil, chiar probabil eșec. Măi, da' ce băiat deștept te-ai făcut tu peste noapte!

Urmă realimentarea plămânilor. Fața spășită a lui Mișu arăta că era pregătit pentru tot ce era mai rău. Dar, ca și data trecută, la capătul celălalt al firului lucrurile se liniștiră. Pentru cine îl cunoștea pe Gogu era evident că acesta intrase în modul de căutare soluții. Țsta era un alt lucru care îi plăcea lui Mișu la Gogu: invariabil ajungea să se gândească la rezolvări. Era suficient să îi arăți problema, așa cum îi arăți câinelui bățul. Numai că Gogu nu dă din coadă, gândi Mișu și dădu la o parte din minte imaginea unui Gogu în patru labe, fericit să aibă ocazia de-a alerga după băț.

– Oare îți veni vreo idee, Gogule? îndrăzni Mișu să spargă tăcerea.

– Oare, oare!... mă gândeam la Cristina. Este suficient de matură, a dovedit-o în proiectul cu englezii, are experiența lucrului în echipă virtuală și îi și cunoaște deja pe mulți dintre cei cu care va trebui să colaboreze. N-o să-i fie ușor cu clientul, dar asta e, dacă era ușor, o putea face oricine. Merită o șansă.

Mișu tăcu.

– Ei, zi ceva, insistă Gogu. Până și la viteza ta de reacție, informația tot trebuia să-ți ajungă deja la cre-

ier. Pământu' către Mișu: Alo! Sau crezi că nu e pregătită încă?

Mișu chiar era încurcat:

– Da' io am zis de Tibi... Tibi îi mult mai experimentat.

– Păi da, măi șmechere, da' dacă te duci iar cu o singură opțiune la Șefu', iar îi dai de ales între „a face ceva” și alternativa „să nu faci”. Și dacă răspunsul e cu „nu”, iar te dai de ceasul morții. Trebuie să îi dai două variante viabile lui Șefu', el va cumpăni propunerile și va alege cea mai bună dintre ele. Nu mai riști astfel, să pleci de la el fără să rezolvi problema. Minteia umană așa funcționează: compară alternative, opțiuni; dacă îi dai lui Șefu' această posibilitate, mintea lui va exploata oportunitatea de a compara și a alege cea mai bună dintre alternativele prezentate. Pricepi? Tibi sau Cristina. Tibi, mai experimentat, dar cu un proiect dificil deja pe cap, bla-bla-bla, versus Cristina, fără prea multă experiență, dar dornică să învețe, să demonstreze, să se afirme. Bla-bla-bla, mai adaugi tu.

– Ce adaug? Bla-bla? Îl luă Mișu peste picior.

– Hai, că mă enervezi. 'Nțeles?

– Am 'nțeles, Gogule, da' dacă cumva chestia asta nu ține? Că Șefu' îi mai nedus la biserică... Te sun, oricum, după ce vorbesc cu el...

– Nu mă mai suna! Gogu silabisii apăsate ultimele cuvinte. Cred că nici nu voi mai avea semnă, deja nu te mai aud, Mișule, alo, alo, ies din zona cu semnă și revin mâine dimineață. Pa.

Gogu întrerupse convorbirea, zâmbi în sinea lui, și își reluă tacticos meșteritul la bicicletă.

– Tataăă...

– Ah, nu! Ce-aveți azi cu mine?! Tu ce mai vrei? se întoarse disperat Gogu către fiul lui. Nu mi-e dat azi să mă bucur de ziua frumoasă, de bicicletă, de meșterit, de nimic. Zi, măi, ce mai e?

Numai că fi-su îi știa rolul de morocănos de serviciu și nu îi luă în serios bombănitul teatral. Continuă fără a fi descurajat de atitudinea fals neprietenosă:

– Aș vrea să merg la petrecerea de ziua lui Andu. Ce zici, vii să mă iei pe la 11-12? Sau, ca să nu te mai deranjez, mai bine dorm la el. Ne mai jucăm Assassin's Creed, mai povestim...

– Poftim? Cum să dormi la Andu, ce, tu n-ai casă? Asasini de-ăia te poți juca cu el și de-acasă. Mai bine ați juca Fifa2014.

– Ah, bine, atunci sună-mă tu pe la unșpe jumate, doispe fără un sfert, când vii spre Andu să mă iei. Merci, tata! Copilul făcu încântat stânga-împrejur și plecă fluierând.

Gogu rămase înlemnit, când văzu buna dispoziție a copilului își dădu seama de capcană. Era însă prea târziu: vorba e vorbă. Și mai e și fericit că se duce după el, de parcă n-ar fi fost mult mai normal să vină copilul acasă la 9 sau 10 seara cel târziu. Doamne, ce l-a mai învârtit copilul ăsta pe degete. I-a dat două variante, din care, el, Gogu! a ales-o pe cea mai favorabilă. Ufff! Același mecanism pe care îl explicase câteva minute mai înainte lui Mișu fusese aplicat – cu succes – pe el. Ha! Și îl străfulgeră o idee genială: stai așa, că mâine, în loc să-l întreb pe Șefu' dacă e de acord să mergem șase oameni la Conferința cu mamuții¹, mai bine îi dau două variante: doar șase de la noi din departament sau mai bine îi luăm și pe colegii de la testare, și mergem zece... Ce tare e asta...

¹ E vorba de conferința pe teme de managementul proiectelor Agile Mammoths Games.

Vaca lui Șefu'

Gogu se uită pentru a suta oară la ceas, era deja exasperat, trecuseră două ore fără vreun rezultat palpabil. Avea senzația că băteau câmpii cu grație, și de câte ori se apropiau de vreun punct de decizie, invariabil intervenea cineva din vreunul dintre departamentele implicate și dădea toată discuția peste cap. Șefu' încercase la început să se impună, dar erau acolo și șefii celorlalte departamente și la orice încercare a lui, săreau și ei, să nu rămână mai prejos. Inițial, scopul principal părea să fie identificarea vinovatului, musai din departamentul altcuiva. Vânătoarea de vrăjitoare nu păru însă să se soldeze cu vreun rezultat, fiecare departament apărându-se cu îndârjire; salvarea venise în momentul în care cineva menționase o eroare a clientului. Fusese

o cotitură esențială în desfășurarea întâlnirii care, din acel moment, se axase pe identificarea tuturor problemelor cauzate de client, de răspunsurile lui, de lipsa de răspunsuri sau de însăși pura existență a lui. Discuția degenerase într-o jeluire monotonă, în care fiecare își plângea de milă și concluziona invariabil vina clientului. Șefu' era din ce în ce mai tăcut, îngândurat, întunecat.... Într-o ultimă încercare de a finaliza cu oarecare rezultat întâlnirea, se ridică și se oferă să treacă pe *flipchart* care ar fi pașii următori, cine ce ar trebui să facă și până când. În aceeași tendință de până acum, toate sarcinile au fost puse în căruța clientului, iar Șefu' declarase încheierea întâlnirii. Gogu se precipită spre ușă, cu intenția clară de a avea un schimb de păreri cu Șefu', dar acesta nu părea să mai aibă chef de discuții. Aruncă peste umăr o singură remarcă, care îl poziționează pe Gogu în bezna cea mai neagră:

– Și-apoi om vedea noi ce ne dă vaca...

– Care vacă, ce vrei să... – se trezi Gogu vorbind singur. Ce-are vaca de-a face cu discuția asta aiurea? Uff...

Se duse să-l găsească pe Mișu, în speranța deșartă că acesta ar putea să-i explice ce e cu vaca. În câteva minute, tot departamentul lui Gogu era pus la curent cu desfășurarea super-întâlnirii și a magnificelor sale rezultate. Nimeni însă n-avea idee ce caută vaca în

propoziție; animalul, așa domestic cum era, reușise să declanșeze o nebunie generală: presupunerile, dar și replicile acide, curgeau:

– Vaca e mulsă, nu? Probabil vrea să...

– Să ce? Să mulgă clientul sau poate pe Șefu' cel mare, hă-hă...

– Poate n-a auzit Gogu bine și nu era vacă, era vacanță sau vacarm, sau poate vacant?!

– Îhîm, și-a vrut să zică să îți iei tu vacanță și să lași locul vacant, că oricum numa' vacarm faci!

– Inteligentule. Ai glume în program azi? Poate s-a gândit la laptele praf și-a vrut să zică că erați toți praf...

– Și care e legătura, mă, cu vaca? Că din câte mi-aduc aminte, vaca nu dă lapte praf!

– Ba da, mă, dac-o arunci din avion. Ho-ho-ho...

– Ce să spun! E răsufată asta.

– No stați mă, că îi simplu dacă știi contextu', interveni Mișu. Șefu' era supărat încă de când o plecat că nu s-a trimis agendă înainte de întâlnire, nu s-o anunțat nici durata, nimic n-o fost planificat. Știți și voi cât de mult ține la chestiile ăstea: *Failing to plan is planing to fail* – recită Mișu, cam pompos, zicala favorită a Șefului.

– Aha, așa e, mă Mișule, că deștept ești, mi-aduc aminte când eram mic la țară, vaca nu stătea la muls dacă nu-i trimiteai înainte agenda...

– Bine că ești tu deștept. No, gândiți-vă și voi, de câte ori nu ne-o zis, agenda e musai de trimis înainte, să știe tot omu' de ce se duce și ce-o să discute, cât durează și cine participă. Și-ntotdeauna, nu trage el o concluzie la fiecare subiect, să nu batem noi câmpii degeaba, ci să știm musai care e rezoluția la fiecare subiect? No, dacă aici îi cum zice Gogu, înseamnă că s-o enervat Șefu', și pe bună dreptate. Că nimic nu s-o făcut ca la carte...

– Și unde-i vaca?! Întrebă Gogu, aproape resemnat. Tu ai dreptate, Mișule, așa se face dacă vrei să ai rezultate concrete, în și după o întâlnire, da' dilema noastră era legată de rumeğătoare.

Mai comentaseră unii, mai emiseră păreri, dar era clar că nu se ajungea la o explicație rezonabilă. Șefu' nu mai reveni în departament, așa că misterul nu se lămurii până la sfârșitul programului. Gogu își termină treaba și plecă acasă fără să se mai gândească la misterul vacii.

– Tata, ce ne dă nouă vaca?

Gogu înțepeni. Era a doua oară în ziua respectivă când rumeğătoarea insolentă apărea în discuții tam-

nesam, fără ca el să aibă cea mai vagă idee despre ce e vorba. Se uită încruntat la fi-su care stătea senin în fața lui: nu, n-avea cum să știe de discuția de la serviciu. Totuși, se vedea clar că savurează momentul, probabil că se vedea că l-a pus pe taică-său în încurcătură. Începe să-mi semene din ce în ce mai mult, gândi Gogu cu satisfacție, dar nu lăsa să se vadă nimic, ba dimpotrivă, se răsti la cel mic:

– Ce-ți veni și ție cu vaca asta?! E o întrebare de grădiniță, ori dacă îmi amintesc eu bine – dar corectează-mă dacă greșesc – ultima oară cand am verificat, parcă erai la școală. Mă înșel?

– Măi, tata, măi, ți-am pus o întrebare simplă. Dacă nu știi răspunsul, mărturisește că nu știi, asta e, până la urmă nu poți să le știi pe toate, nu-i așa?

Clar că seamănă cu mine, își spuse Gogu, de data asta întrebându-se dacă e un lucru bun. Era clar că trebuia să dea un răspuns. Să fi avut totuși vreo legătură cu vaca șefului? Ntz... Enervat, încercă răspunsul clasic:

– Lapte, carne... ăăă...brânză și unt, căpătă el curaj. Mulțumit?

– Ha-ha, tata, ntz! Nici măcar nu ești pe-aproape. Vaca ne dă nouă..., luă el tonul de copil de grădiniță și luă o pauză teatrală, ... balegă! Continuă apoi satis-

făcut de figura total siderată a tatălui: Că pe-alelalte ni le luăm noi, ea de bună voie nu ne dă decât că... bălegar, se corectă repede; tatăl lui nu vedea cu ochi buni folosirea unui anumit tip de limbaj.

Gogu însă nici nu-l mai auzea. Asta era, deci, problema lui Șefu', degeaba așteptăm noi rezultate bune dacă nu suntem proactivi și nu lucrăm împreună cu clientul. Al naibii șef, a naibii rumegătoare...

Lecții învățate

Lui Gogu i se strânse stomacul instantaneu. Revăzu valorile și mai citi o dată e-mail-ul, în speranța deșartă că ceva, undeva, se schimbă, că poate n-a înțeles corect mesajul. În paralel însă, mintea lui prelucra informația primită și construia primele scenarii de răspuns. Mai bine spus, încerca să construiască scenarii, căci niciunul dintre cele ce-i treceau prin minte nu era aplicabil. În special cel în care duhul din lampă dădea timpul înapoi sau cel în care devenea invizibil pentru Șefu’.

– Oh, Doamne... oftatul îi scăpă fără voie.

– Probleme, Gogule?

Tresări, uitase de prezența lui Mișu. Mormăi în barbă:

– Nimic, obișnuitele probleme... Simțea însă dureros de acut cât de neobișnuită era problema pe care o avea acum.

Recapitula șirul acțiunilor, în ideea de a identifica punctul de start al dezastrului. Filmul evenimentelor începu să se deruleze în mintea lui: sosirea invitației de participare la licitație, construirea argumentării participării cu beneficiile aferente. *Ce fericit o să fie Mișu să-mi dea acum peste nas!*, iar apoi prezentarea în cadru larg. Retrăi mândria resimțită atunci când Șefu' i-a trasat lui această sarcină („sunt sigur, Gogule, că te vei descurca în pregătirea ofertei finale, evident ai tot suportul nostru.”). *Ha-ha, na mândrie acum* – se apostrofa singur. Apoi, neliniștea resimțită când s-a văzut în fața formularului pentru ofertă, fără să știe sigur cum și de unde să îl apuce; satisfacția de după întâlnirea organizată de el pentru stabilirea soluției și a alocării sarcinilor (nu s-a descurcat rău aici, Șefu' arăta mulțumit, iar fiecare și-a înțeles bine sarcina/responsabilitatea).

Apoi, iar neliniște până când au venit primele răspunsuri de la colegi, satisfacția documentului final, nervii cauzăți de documentele de eligibilitate, printorul care a căzut, evident, în cel mai prost moment, și ușurarea după trimiterea ofertei și primirea confirmării. Se pomeni zâmbind, după care se gratulă singur:

Zâmbește, Gogule, că n-ai să mai zâmbești mult timp de-acum înainte...

Derulase filmul mult prea repede, trecuse peste momentul dezastrului fără să îl identifice. Ca și atunci, de altfel. Devenise mult prea arogant, prea îi merse-seră lucrurile strună iar el, în loc să devină precaut, căzuse pradă delăsării. Își aduse aminte: văzu în minte momentul în care era în fața excel-ului. Introdusese toate sesiunile de instruire, adăugase prețurile, a inserat coloana nouă pentru cheltuieli adiționale legate de transport și cazare...

– Of, Doamne!!! Și n-a actualizat formula în coloana de total...

– Probleme, Gogule, măh?

Iar lăsase oftatul să-i scape. De data asta însă răspunse:

– Doar ce-am fost declarați câștigători la licitație.

– Mno, super veste, sări Mișu. Nedumerirea își făcu însă imediat loc pe fața lui: care e problema?

– Am dat-o în bară. Am greșit prețurile totale în ofertă.

În liniștea lăsată, stomacul i se strânse și mai tare, avea prima confirmare a gravității problemei pe care o cauzase. Vocea lui Mișu abia se auzi:

– Cât e pierderea?

– N-am calculat, abia ce-am primit e-mailul și am realizat că lipsește ceva.

În mod ciudat, nu pierderea sau valoarea pierderii îl afectase, ci faptul că o asemenea eroare a putut să-i scape lui, cel ordonat, structurat, obsesiv perfecționist. *Și cu tabieturi, da' asta n-are a face*, gândi el. El, care are standarde atât de înalte, care le cere celor din jur aceleași minuțiozitate de care dă dovadă el. Mă rog, dădea dovadă, că de acum... Un sentiment de rușine și de neputință îl năpădi. Reveniră gândurile dinainte, duhul din lampă, omul invizibil. Sau măcar de s-ar putea ascunde undeva. Subit, îl fulgeră singura ieșire posibilă din situația creată: demisia. Încercă să se îmbărbăteze singur: *Asta e, tu ți-ai făcut-o, arată că ai coloană verticală, că înțelegi gravitatea situației și ești capabil să îți asumi responsabilitatea.*

Ridică privirea către Mișu care continua să-l privească, parcă fără a-l înțelege. *Probabil că în mintea lui se întrebă cum oi fi reușit?! Răspunse:*

– Mă uit și calculez acum.

Se așeză, dar nu deschise excel-ul cu pricina, ci un document nou cu antetul companiei pe care scrisese mare, pocnind demn tastatura: Demisie.

Remarcă, într-o doară, că nu mai are stomacul strâns, în schimb, un gust amar îi invadase gura. Îi plăcea să

lucreze aici. Nu voia să plece. Dar nu exista altă opțiune. Hmm, și proiectul la care lucra acum, doar ce se pusese pe picioare, rezultatele se arătau mai bune decât se așteptaseră. Contribuise și el la asta. Se crispa la auzul sunetului telefonului. Șefu'. *Ce să-i spun?* Răspunse automat.

– Gogule, ești tare, băiete, ai dovedit-o cu prisosință. Nu că unii dintre noi n-ar fi fost convinși de asta. Vocea șefului răsună plină de optimism, de bună dispoziție. Gogu înghiți în sec:

– Șefu, putem sta de vorbă câteva minute? Vin eu la matale.

– Când mă iei tu cu „matale” nu prea e a bună. Ce s-a întâmplat? Nemaiașteptând detaliile, poate înțelegând și din ton, Șefu' adăugă: Ajung la firmă în 2 ore, trec pe la tine să te iau. Super treabă, Gogule! adăugă înainte de a închide.

„*Ha-ha, super într-adevăr*”, adăugă Gogu în sinea lui cu amărăciune. Are timp să își scrie demisia.

Deschise totuși excel-ul cu oarece urmă de speranță în suflet, poate totuși valoarea nu e atât de mare. Măcar pierderile financiare să fie acceptabile, căci lovitura psihologică era greu de îndurat, iar iminenta întâlnire cu Șefu' nu avea darul să atenueze cu nimic impactul.

Când Șefu' băgă capul pe ușă, aproape îi păru mai rău de zâmbetul șefului decât de poziția ingrată în care se afla el. Demisia era în plic, plicul în buzunarul sacoului, excel-ul cu calculele pierderii și opțiunile de reducere a impactului în fața lui. Luă foaia și îl urmă pe Șefu'.

Îl puse la curent imediat ce au intrat în birou. Deși își repetase textul de câteva ori, cuvintele i-au ieșit greu, de parcă n-ar fi vrut să-l părăsească. Nu era o veste ușor de dat, dar nici de primit. Șefu' stătea cu excel-ul în față de câteva minute bune în momentul în care vorbi:

– N-avem cum să acoperim diferența în totalitate, chiar dacă punem în aplicare toate sugestiile tale. Varianta discuției cu clientul n-aș exclude-o, deși șansele sunt mici. Era destul de clară specificația privind erorile de calcul: valorile de la total prevalează.

Vocea era calmă, abătută. Gogu ar fi vrut ca el să strige, să-l ocărăscă, să-i reproșeze fel de fel, să-l amenințe cu datul afară. Și-atunci el ar fi scos demisia, să-i arate că nu e nevoie să fie dat afară, ci că își dă el demisia: un triumf amar... Numai că Șefu' nu apelase la amenințări. Îi ceru detalii legate de una dintre opțiunile propuse de Gogu, discutaseră alternativele, ba chiar stabiliseră o întâlnire cu clientul. După aproape

două ore, încă nu era dat afară și nici semne nu se arătau, iar el nu știa ce să facă cu demisia. După încă o oră, aveau un plan cu cap și coadă care, dacă le ieșea, diminua pierderile în mod considerabil. Dar și cu un efort considerabil...

– O.K., Gogule, ne vedem mâine dimineață să vedem ce ne iese din toate astea – încheie Șefu' după ce mai trecuseră încă o dată în revistă fiecare acțiune planificată. Gogu însă nu se mișca. Demisia parca îl ardea în buzunar, numai că scenariul închipuit de el nu-i permitea să o scoată: trebuia să fie dat afară și-abia atunci demisia avea să fie înmănată cu demnitate.

– Gogule?! Șefu' nu înțelegea ce era cu stana de piatră din fața lui.

– Aaaa... hmm... ăhm... Cuvintele nu ieșeau și pace.

– Zi, Gogule, crezi că a mai rămas ceva?

– Păi... ăhm... eu... Sunt concediat, nu?! Era mai mult o afirmație decât o întrebare, iar tonul era ușor sfidător, chiar revendicator.

– Auzi, Gogule, nu crezi că am cheltuit prea mult ca să te dau acum afară?

– Nu înțeleg... Gogu fusese luat prin surprindere. Ce vrei să spui?

– Ia zi, Gogule, crezi că mai faci vreodată o asemenea eroare ca cea de acum?

– Oh, Doamne, cum să repet așa ceva? Niciodată! Sub nicio formă!

– Păi vezi, Gogule? Într-adevăr, ne costă ceva lecția asta, dar e o lecție învățată. Crezi că mai vreau să dau bani și altădată, să mai trecem o dată prin toată țărășenia asta?!

Justificarea acțiunii

– Gogule, probleme?!

Șefu' se proțăpise în fața biroului lui Gogu și încerca să-i deslușească fața din spatele display-ului. Toți ochii erau îndreptați spre ei: de vreo 10 minute se auzeau numai bolboroseli din zona strategic denumită „Gogu”, dar nimeni nu avusese curajul să verifice ce se întâmplă cu el, dacă și cine îl enervase. Era riscant să te afli în fața artileriei de remarci usturătoare a lui Gogu, iar bolboroselile neinteligibile erau un semn clar – și confirmat de multe situații similare – de pericol.

– Gogu, vreo problemă, pot oare să te ajut cu ceva? insistă, inconștient, Șefu'.

– Apoi, soarele lor de mamuți, topi-li-s-ar ghetarii, cred că da, izbucni Gogu, iar colegii se așezară mai

bine pe scaune, se lăsară pe spătarele fotoliilor, își întinseră picioarele, într-un cuvânt, toți se pregătiră de show. Șefu' simți, mai mult decât văzu, mișcarea și decise să le facă jocul:

– Ia zi, că te văd ușor nervos, ce s-a întâmplat?

Gogu nu văzu din spatele display-ului zâmbetul abia mascat al lui Șefu' și se lansă într-o tiradă tumultuoasă, spre deliciul colegilor încântați de spectacol.

– Le-am zis de trei zile, de trei zile!... Și nimeni n-a răspuns. Cum e posibil?! Explică-mi matale, Șefule, cum se poate ca o echipă întreagă să ignore așa o cerință. Care, până la urmă, este în avantajul nostru... Și nimeni, dar nimeni! n-a catadicsit să răspundă la e-mail. Și voi ce vă holbați, măi, la mine, ca la circ? Continuă el, observând audiența care îi sorbea fiecare vorbă. Cum tonul rămăsese același, iar întrebarea venise în continuarea întrebărilor retorice de până atunci, mulți nici nu își dăduseră seama că fuseseră prinși asupra faptei, respectiv că deveniseră ținta artileriei lui Gogu. Mișu însă simțise pericolul și încercă să se retragă, ușor, alunecând cu scaunul spre biroul lui. Cum fusese unica mișcare în zonă, atrase imediat privirea lui Gogu care zise cu reproș:

– Și tu, Brutus?! după care atacă imediat: Ah, păi da, „domnu' Mișu”, că nici tu n-ai mișcat nimic, nici us-

turoi n-ai mâncat, nici gura nu-ți miroase... era greu, măi melc blocat în marșarier, să te uiți peste CV-ul ăla al tău, să actualizezi și tu două linii acolo, și să mi-l trimiți înapoi? Că doar nu-mi trebuiau să i le dau lui mama!

Rămăsese cu privirea atârnată de Mișu și era clar că – de această dată – nu era vorba despre o întrebare retorică: aștepta un răspuns. Mișu căută ajutor la Șefu', dar acesta îi ocoli privirea. Savura scena din plin și era evident că nu voia să o întrerupă.

– Mno, că nu te lua amu' de mine, zise Mișu tă-răgănat, încercând să tragă de timp doar-doar va găsi o scuză sau măcar o replică cât de cât inteligentă la acuzațiile lui Gogu. După principiul „cea mai bună apărare este atacul”, găsi rapid replica (în ciuda renumelui său de ardelean molcom) și contraatacă:

– Da' nici tu n-ai zis la ce-ți trebe'!

Gogu rămase interzis: Da' la ce-ți trebe' ție să știi? gândi el, dar nu dădu glas replicii. Nu era o replică inteligentă și nici nu-i stătea în fire să arunce cuvinte aiurea. O idee năstrușnică i se înșurubă în creier: Hmm, oare asta să fi făcut diferența? Să explici DE CE?

Mișu și ceilalți așteptau atacul furibund al lui Gogu. Care – surpriză! – nu mai veni: se vedea că Gogu procesează informația. Să fie oare justificarea atât de pu-

ternică încât să declanșeze acțiunea? Suntem oare mult mai dispuși să facem ceva atunci când ni se spune la ce folosește? Gogu se uită la Șefu' după ajutor:

– Șefule, ar fi contat?

Conform arhicunoscutului său obicei, Șefu' se sprijini pe un colț de masă, se lăsă ușor pe spate, își luă aerul sfântos și zise:

– Da.

După care plecă.

* * *

Seara, acasă, Gogu încă era sub influența discuției din birou. După plecarea Șefului ieși la o cafea cu Mișu și despicaseră firul în patru, discutând despre motivație, despre cum o formulare a unei cerințe, care include și justificarea acesteia, poate influența – pozitiv – satisfacerea ei, „chestii adânci” – după cum le numea Gogu – și care îi făceau mare plăcere.

– Tata, vreau să mă uit la televizor – apăru pe neașteptate băiatul lui Gogu din camera lui.

– Ei, da, vezi-ți de lecțiile tale și lasă televizorul. Te-am văzut că toată seara ai butonat calculatorul, acu' vrei să treci la teveu? Ntz...

– Gogule, dragă – interveni soția –, e o emisiune despre influența tehnologiei asupra dezvoltării mentale a

tinerilor, este extrem de educativă și cred ca i-ar fi utilă copilului. La asta voia să se uite, eu zic că n-ar strica, dar e, evident, decizia ta...

Evident, evident – o maimuțări Gogu. În gând, evident, că doar nu era nebun să o facă cu voce tare. Pe de altă parte, pusă problema așa, mai putea să o contrazică?! Fir-ar să fie de treabă, ia uite cine știe de puterea justificării... Mormăi:

– Ei, da, bine că mi-ați sărit amândoi în cap... dați-i drumu' acum, ce pot să zic?!

M-au biruit...

Sticla cu experiență

Gogu înșurubă tacticos capacul sticlei de apă plată, se asigură că e bine închis, mai strânse odată, total inutil, dar se vedea că face toate acestea cu mintea în altă parte. Mișu îl văzu căzut pe gânduri și se gândi, probabil, că e numai bună ocazia să se ia de el, că doar de mult nu se mai războiseră verbal și n-ar fi vrut să-și iasă din mână:

– Hooo, brrrr... zise el destul de tare, privind-l intens pe Gogu. Acesta însă nu reacționează, așa că Mișu repetă, de data aceasta ceva mai tare:

– Hooo, brrrr... oprește! Rămăsese dezamăgit de faptul că era total ignorat de Gogu și căută cu privirea, ușor dezorientat, sprijin de la colegi. Remarcă că toată lumea se uita la el cu interes și i se aprinse becuțelul:

– Mno, deci m-ai auzit, dar nu catadicsești să mă bagi în seamă. Oare nu îi ăsta un semn de lipsă de respect? De ce faci tu asta, Gogule?

– De trei ori Trăiască și o dată Ura, de-aia, răspunse Gogu, abia reținându-și zâmbetul. De 1 Mai muncitoresc sau – ca să fiu mai precis – ca să îți dau ție ocazia de a folosi cuvinte complicate, să ți se îmbârlige limba în gură: ia, cum ai zis? Ca-ta-dic-sești?!

– Bine că ești tu șmecher și ție nu ți se îmbârligă nimic în creier, răbufni Mișu, dar o făcu molcom și fără nicio urmă de supărare. Că nici n-are ce să se îmbârlige, adăugă mai încet apoi, fără nicio trecere, întreabă ce-l durea, de fapt, pe el:

– Ia zi, pe unde îți rățăceau gândurile, că păreai plecat pe câmpii... Și nu prea ne permitem acum, după plecarea intempestivă a lui Dan.

– Mda, la asta mă gândeam. Ne cam zdruncină plecarea asta a lui, e singurul care știe toate dedesubturile pentru proiectul ăsta nou. Și n-avem nimic documentat, toată experiența proiectelor anterioare e înșurubată bine în mintea lui... și cam atât. Ba poate mai găsești ceva în Inbox/Outbox, doar că asta n-are cum să ne ajute prea mult. La ce ajută să acumulezi experiență, dacă nu poți să o împărtășești celorlalți? Mă

rog, la ce ajută organizației, că pe tine, personal, e evident că te ajută.

– Ce-ajută și ce n-ajută, măi băieți, despre ce e vorba în propoziție? Ca de obicei, Șefu' apăruse fără să-l simtă cineva.

– Șefu', trebuie să renunți la intrările astea „*undercover*”, fără să fii băgat în seamă și fără să ne fi anunțat...

– Sigur, data viitoare îmi pun niște clopoței. Ia zi-ceți, care-i baiu'?

– Mno, nu-i niciun bai, Șefu', da' ne gândeam noi...

– Adică eu, preciză Gogu.

– Tu, eu, noi adică, continuă Mișu imperturbabil, cum faci să păstrezi în departament, sau în companie, experiența și cunoștințele acumulate în proiectele anterioare?

– Aha, înțeleg că ați vorbit cu echipa lui Dan și n-ați obținut mare lucru.

– Ceva, ceva am obținut, dar nu multe lucruri concrete. Problema e că fiecare dintre ei e acum implicat în alte proiecte, Dan a plecat, iar noi nu avem niciun document care să ne ajute. E practic ca și când am lua totul de la zero.

Gogu mârâi supărat:

– E cam enervant. Toți am tras din greu și toți vom continua acum să tragem din greu. Șefu', orice ai zice mata, asta sună a prostie...

– Nu e prostie, Gogule, e semn că evoluăm și vrem să facem lucrurile mai bine. Am dat de o problemă, hai să o rezolvăm: să vedem ce facem cu cunoștințele acumulate. E clar că ele sunt ale celui care lucrează și trece prin situații specifice. Sunt experiențe personale care, în timp, îl ajută – pe cel care le recunoaște și le înțelege – să devină din ce în ce mai bun, mai competent. Firma devine și ea din ce în ce mai bună, fiind recunoscută ca suma competențelor individuale. Odată cu creșterea firmei, ea va dori – așa cum vrem noi acum – să securizeze cât mai mult din experiența câștigată, astfel încât să nu mai depindă de fiecare individ în parte.

– Păi, s-o facem atunci, se grăbi Gogu, ce ne oprește?

– Hooo, brrrr... interveni Mișu. Nu e chiar așa simplu, Gogule. Ia spune, tu știi să mergi pe bicicletă?

– Neuronii tăi sunt pe biciclete, plecați în cursă, unu' nu ți-o rămas acasă. Ce-ți veni cu bicicletele acum?

– Știi, ori nu știi? Răspunde.

– Știu.

– Mno atunci, explică tu în scris cum faci asta, în special partea cu menținutul echilibrului, iar eu promit să mânc documentul, încheie Mișu triumfător.

– Mănânc, îl corectă Gogu, dar între timp i se învârtteau roțițele. Putea evident să descrie cum te urci pe bicicletă, cum te dai jos de pe bicicletă, cum te ridici după ce ai căzut...

– Mânc, mănânc, tot aia. Mno, poți ori ba?

– Păi, și-atunci ce? Nu mai facem nimic? Se rățoi Gogu încurcat, căutând sprijin la Șefu’.

– Într-adevăr, dacă lucrurile ar fi fost simple, le-am fi rezolvat demult, nu-i așa? Cunoștințele și experiența sunt ca apa, dacă n-o îmbuteliezi, se scurge. Problema noastră este să găsim sticla în care să strângem apa asta, râse Șefu’. Parțial am rezolvat: avem planurile de proiect, avem rapoartele de progres de care ne ajutăm – de multe ori – și în proiectele următoare. Mai rămâne acum să vedem cum îmbuteliem mersul pe bicicletă. Numai că nici nu e simplu de explicat și nici oamenii nu sunt dornici să o facă. Până la urmă, acesta este diferențiatorul lor, iar „îmbuteliatul” îi face mai ușor de înlocuit.

– Hmm, nu e foarte plăcut gândul... se trezi Gogu vorbind, adăugă însă repede: din punct de vedere individual.

– Ceea ce înseamnă că trebuie găsită soluția de compromis, care să ajute și compania și individul. Firmele de succes au rezolvat, nu ne rămâne decât să rezolvăm și noi. După cum ziceam, Gogule, e o problemă de evoluție, nu de prostie.

– Mda, prostie ar fi însă s-o lăsăm așa, și data viitoare să fim în aceeași situație...

La mici

– Chelner, micii ăștia mi-au mâncat muștarul! Încercă Gogu o ironie fină, dar nu avu cu cine.

– Vă mai aduc muștar?

– Mno, n-ai priceput nimica, spuse înciudat Mișu. Nu muștarul îi problema aici, ci micii. Ia-i înapoi și mai pune-i o țără pe grătar, că-s cruzi.

– Revenind la ale noastre, Gogule, se întoarse Mișu spre prietenul lui, în timp ce chelnerul lua micii scuzându-se, zi-mi ce să fac. Spun or nu spun? Îi mai bine să fiu cinstit sau mai bine îmi apăr pielea? Că până la urmă, la asta se reduce toată situația...

Gogu se gândi puțin înainte să răspundă. Era ușor să dai sfaturi din afară, dar motivul pentru care colegii reveneau la el era faptul că niciodată nu încuraja pe

cineva să facă ceva ce el n-ar fi făcut. Numai că în cazul lui Mișu, lucrurile erau parcă și mai complicate. Și totuși...

– Auzi, Mișule, ție când îți zice fi-miu că totul merge bine și e super la școală, tu ce faci?

– Hă-hă, încerc să aflu ce s-o-ntâmplat de-adevăratelea. Îhm... crezi că așa o să reacționeze și încrâncenatul ăsta de Bernard? N-am văzut client mai cârcotaș ca ăsta.

– Adevărul este că și clientul e om, hi-hi, râse Gogu; ignoră rictusul de neîncredere de pe fața lui Mișu și continuă: și el a trecut prin proiecte, știe că viața nu e roz și că nu există proiectul perfect, în care toate să se alinieze și să iasă exact cum te aștepți. Dacă-i spui că „*no problem, everything is perfect*” – zi și tu, sună ca dracu’ – abia atunci începe să se îngrijoreze și să pună întrebări. În mod ciudat, clientul capătă încredere în tine dacă vede că ai curaj să-i spui și despre părțile mai puțin „strălucitoare” ale proiectului. Evident, trebuie să știi să le „împachetezi” frumos.

Fața lui Mișu sugera nu doar confuzie, ci mai degrabă o zbatere internă însoțită de durere fizică. *Mi se sparge capul: dacă îi spui adevărul, ce să mai împachetezi?! Ori îi spui, ori nu... Uff, manager de proiect mi-a trebuit...*

Gogu citi fața lui Mișu și intui ce se petrecea în min-tea uriașului ardelean. Se decise să îl ajute la „împa-chetare”:

– Dar voi stați bine pe partea de dezvoltare, aveți probleme doar la migrare, nu?

– Îhî, da’ alea ne-or da înapoi rău.

– Nu-i nimic, important e să-i dai posibilitatea de a compara avantaje și dezavantaje. În avans pe par-tea de dezvoltare, în întârziere pe partea de pregătire migrare. Cu atât mai mult va aprecia avansul. Știi ex-perimentul cu ghetetele? întrebă Gogu, continuă însă repede fără să mai aștepte răspunsul. Fii atent aici: ex-perimentul se desfășoară în două magazine unde se urmărește vânzarea aceluiași tip de gheată. Într-un ma-gazin, gheata este expusă și alături, vizibil, sunt listate avantajele ei: piele naturală în interior și exterior, talpă groasă din piele, impermeabile, rezistente la mers în-delungat în zăpadă și mai știu eu ce, iar la final, preț x euro, sau ce monedă o fi fost. În celălalt magazin, ace-eași gheată și alături, vizibil, aceleași avantaje: piele naturală în interior și exterior, talpă groasă din piele, impermeabile, rezistente la zăpadă, alea-alea dar..., și aici Gogu făcu o pauză teatrală, la final au adăugat: dezavantaj, gheata este disponibilă doar în culorile ne-gru și maro. După care, preț x euro, la fel ca în celălalt

magazin. Care crezi că s-a vândut mai bine? încheie victorios, cu ochii pe Mișu, așteptând răspunsul evident. Ei?

– Țăla cu dezavantaj? Încercă nesigur Mișu marea cu degetul.

– Exact, sări Gogu entuziasmat. Dezavantajul nu a făcut decât să întărească, să sublinieze avantajele. Un dezavantaj minor a crescut valoarea calităților, făcând gheata mai „apetisantă”. Foarte tare, ce zici? Și-ai să vezi, merge chestia asta și în comunicarea cu clientul...

– S-au întors micii! apăru în sfârșit și chelnerul. I-am ars puțin, dar măcar acum sunt bine făcuți!

– Hmm, se uită Mișu la mici, iar apoi la Gogu, mai apetisant zici?!

Șoc cultural

– Ssiga-ssiga... zâmbi Gogu la amintirea vacanței, și se lăsă pradă reveriei: mare turcoaz, plajă cu nisip fin, pădure cu pini și soare pe un cer mereu senin. Doamne, zău dacă insula asta nu e paradisul pe pământ...

– Ce sâsâi acolo, Gogule, vreo blondă amintire să te bântuie oare? Nu ziceai că ai probleme la proiectul din Golf? Văd că zâmbești, n-ai treabă...

– Ce blondă, Mișule, de blonde îmi arde mie?! Da' uite că mi-am adus aminte de vacanța în Grecia și uite-așa m-a pocnit o idee! Gogu își acompanie ultimele cuvinte de o lovitură zdravănă în frunte, evident cu intenția de a sublinia importanța momentului.

– Mno, lasă, Gogule, nu-i musai să te pedepsești amu', înțeleg eu că problema-i gravă... Da' zi-mi și mie ce-i cu sâsâitul... și mai ales, ce-are a face cu proiectul nostru?! Cu ce te ajută Grecia la planificarea livrabilelor?

– Nu m-ajută la planificare... redeveni Gogu serios, m-ajută însă să înțeleg. Poate. Așa cred... Ia fii atent aici: când am ajuns în vacanță, tipa de la agenție ne-a zis să ne relaxăm, să nu ne grăbim, că viața pe insulă are propriul ei ritm: ssiga-ssiga, zicea ea, adică încet-încet...

– Aha, așa zic grecii la încet: ssiga?

– Da. Și la început n-am prea priceput eu ce e cu ssiga-ul ăsta, da' m-am prins repede: ei nu se grăbeau, frate, cu nimic. Autobuzul pleca numai după ce șoferul termina de fumat țigara, chelneru' se plângea mereu de treabă, în schimb avea timp să stea de vorbă cu tine despre vrute și nevrute, în general despre ultimul meci din campionatul mondial, frappé-ul venea la jumă' de oră după ce îl comandai, dar toți erau relaxați, calmi... Cam ca tine, așa... Ei, după o săptămână intrasem și eu în ritmul ăsta, numai că atunci s-a terminat vacanța... Și ca să ajung la subiect, ideea care m-a trăznit e foarte simplă: cum m-am calmat eu la greci după ce m-am prins că ăsta e felul lor, așa trebuie și

acum să înțeleg care e felul celor cu care lucrăm acum, și-atunci lucrurile vor fi mult mai simple.

– Hmm...

– Cam scurt răspunsul tău, ai putea fi ceva mai detaliat?

– Mă gândeam, mno... E ca atunci când o venit clientul ăla din Japonia de tot zicea Yes-yes-yes și toți am crezut că l-am convins, da' el zicea așa semn c-o înțeles ce i-am spus noi, nu că era de acord. Că dup-aia a făcut tot cum o vrut el.

– Exact, Mișule. La astea le zice diferențe culturale. Noi suntem suma educației pe care am primit-o, a obiceiurilor pe care le-am moștenit și care ne-au înconjurat, a credințelor părinților, rudelor, prietenilor alături de care am crescut. Iar acestea sunt diferite de experiențele prin care trec oamenii din alte părți ale globului. Și-atunci, e normal ca ei să aibă alte reacții, alte crezuri.

– Aha, mai ții minte când am mers cu japonezul la film? Era în fața noastră grupul ăla gălăgios de le-ai făcut tu observație...

– Ha-ha... și s-a supărat japonezu', s-a simțit jenat că de ce le-am spus lor direct să facă liniște, în loc să raportez la supraveghetorul de sală... ha-ha, mai ții minte că nu pricepeam ce vrea el cu supraveghetorul?!

Dar gata cu gluma, acum, treci la studiat ce diferențe pot exista între ei și noi, să vedem dacă ne putem descurca mai bine. Trebuie să terminăm planificarea, iar eu tot n-am reușit încă să aflu care sunt zilele lor de vacanță în perioada următoare.

– Ce mai planificați, măi băieți? Șefu' iar apăruse pe nepusă masă, iar cei doi, prinși în febra discuției, nu-l văzuseră.

– Iar te furișezi, Șefu'?! Uite, dezbatem pe tema proiectului din Kuwait, vreau să fac o planificare detaliată, să vadă ce serioși suntem. Numa' că nu avem toate datele... Cică vacanța din octombrie începe la 70 de zile după Ramadan, dar n-am găsit pe net când e data fixată pentru sfârșitul de Ramadan...

– Păi, nici nu vei găsi, Gogule, depinde de lună...

– În iulie a fost anul acesta.

– Nu luna din calendar, luna de pe cer. Și închide gura că îți intră o muscă.

Gogu rămăsese într-adevăr cu gura căscată. Cum adică, luna de pe cer? Ascultă explicațiile Șefului, dar cumva mintea lui refuza să accepte. Probabil că sentimentul era clar exprimat de fața lui, pentru că Șeful se opri din explicații și adăugă:

– Gogule, te auzisem mai devreme cu ssiga-ssiga. Știu conceptul, l-am experimentat. Dar oamenii ăștia

cu care vom lucra acum sunt mult-mult mai departe. Și geografic, și cultural. Lucrurile pot fi foarte diferite. Nu poți să ieși cu ei la o bere, să clarificați lucrurile, poți ieși cel mult la un ceai. Și numai dacă nu e perioada Ramadan-ului, atunci în timpul zilei nu ai voie nici să mănânci, nici să bei. Și chiar dacă ai ieșit la ceai, nu te poți aștepta să îți spună în față dacă ceva nu e bine, căci nu vor să te pună într-o situație dificilă... Cât despre planificarea strictă, uit-o. Timpul are – pentru ei – o altă semnificație. Propune-le o planificare pe săptămâni, în niciun caz pe zile, și adaugă rezerve pentru comunicare și negociere, dublu față de ce suntem noi obișnuiți... Iar ideea ta de a citi mai multe despre obiceiurile, credințele, cultura lor, este excelentă. Vă va ajuta mult în relația cu ei.

– Șefu', tu ai lucrat cu ei, nu-i așa?

– Am lucrat, am greșit, am învățat...

– Ahhh, spune-ne și nouă ce-ai greșit! Șefu' zâmbi: Da, eram sigur că vreți s-o aflați pe asta. Păi uite ce s-a întâmplat: am avut ghinion cu niște echipamente care nu ne-au venit la timp și am întârziat cu livrarea soluției la client.

– Și s-au supărat din cauza întârzierii? sări repede Gogu. Doar ce ne-ai spus că timpul e văzut altfel la ei...

– Nu, Gogule, nu s-au supărat din cauza întârzierii, s-au supărat din cauza „ghinionului”. Auzi, măi Gogule, râse Șefu’, tu ai o problemă azi: tot rămâi cu gura deschisă.

Gogu fusese prins iar pe picior greșit: Cum adică din cauza „ghinionului”? Ce-au ei cu ghinionul?

– Păi, tocmai că n-au nimic, la ei nu există ghinion, cum ziceam eu, există doar voia Celui De Sus. Tot ceea ce se întâmplă are un rost, un motiv, și nu depinde de norocul sau ghinionul pe care îl invocam eu. Aici am greșit... Iar voi, dacă nu vreți să greșiți, treceți înapoi la treabă, că altfel vedeți voi ce înseamnă ghinion...

Tată și fiu

– Măi Gălușcă! – copilul se uită la Gogu cu reproș, dar acesta se făcu că nu vede. Ia mai zi o dată, dar mai rar de data asta.

Știa și el că e o stratagemă firavă, dar era prima idee care îi venise și care îi mai acorda ceva timp de gândire. Evident că și fiul lui se prinsese, căci îi văzu imediat licărirea de satisfacție din privire. Cu un zâmbet victorios pe care nici nu se strădui să-l ascundă, dădu curs cererii:

– Ascultă-mă cu atenție, tată.

Copilul ăsta devine din ce în ce mai obraznic, își spuse Gogu, dar respectă indicația primită și se concentrează asupra cuvintelor copilului.

– Tată și fiu, spuse acesta grav. Tată și fiu, repetă el, grav răniți într-un accident lângă Sibiu. Tatăl este transportat într-un spital din Târgu-Mureș, fiul este dus cu salvarea în București. Aici e pregătit de operație, dar când intră medicul – copilul făcu o pauză teatrală și se uită la Gogu cu subînțeles – și îl vede pe pacient, spune: „Nu-l pot opera, e fiul meu”. Cum e posibil?

Dacă îți trag una, îți șterg rânjetul ăla triumfător de pe față! Desigur, cuvintele răsunară doar în mintea lui Gogu, să le fi spus cu voce tare ar fi însemnat să intre în contradicție cu toată educația pe care i-a dat-o copilului. Se gândi doar cu o ușoară ciudă că nu găsea nici acum soluția problemei, dar și cu mândrie. Că doar era copilul lui... Deh, a ajuns oul mai deștept decât găina.

– Era tatăl vitreg, spuse repede.

– *Nope.*

– Uhm... aproape că puteai auzi rotițele cum se învâртеau în mintea lui Gogu. Ha!, se luminează deodată:

– Erau tată și fiu, dar fiecare era tatăl sau fiul altcuiva!

– *Nope.*

– *Nope, nope*, îl îngână Gogu cu năduf. Hai, spune tu care e explicația.

– *Nope*. N-ai spus tu să te las până găsești singur răspunsul?!

Își sorbi tacticos ceaiul, își termină micul dejun, fără să își dezlipească însă ochii de la Gogu.

– Plecăm?

– Poftim? Tresări Gogu care încă încerca să găsească soluția. Își reveni însă repede.

– Da, sigur. Mă mai gândesc la problema ta diseară, când mă întorc acasă, hai să plecăm acum.

Pe drumul spre școală discutară de noua doamnă învățătoare, dar mintea lui Gogu era în continuare în căutarea soluției. Fi-r-ar să fie de tată și fiu! Lăsa copilul la școală și se grăbi la serviciu. Intră val-vârtej, zise un „Neața!” rapid către colegi, ignoră răspunsurile, se postă în fața biroului lui Mișu și se rezezi către el, fără niciun avertisment:

– Ia fii atent aici, Mișule, am o problemă pentru tine.

– Mno, bună dimineața și ție, Gogule, ridică ochii Mișu către el.

Vorba domoală a acestuia nu reuși însă să-l potolească pe Gogu.

– Ești atent?!

– Îs, măi, că nu-mi dai de ales. Da' nu vrei să stai jos, că îmi respiri în față și mi-i cald...

Gogu se întrerupse o clipă, se uită întrebător spre Mișu, apoi îi ajunse informația la creier.

– Soarele ei de treabă, că toți sunteți născuți inteligenți azi! Dacă ești așa deștept, rezolvă tu situația asta: și repetă, cuvânt cu cuvânt problema, exact cum o auzise de la copil, inclusiv cu pauzele cu subînțeles. Mișu așteptă cu răbdare sfârșitul problemei, se uită impasibil la Gogu și zise calm:

– Maică-sa.

– Ce maică... se repezi Gogu, dar neuronii prinseră între timp ideea. Rezolvarea era de o simplitate covârșitoare. Mama! Medicul era mama lui. Cum de nu făcuse conexiunea?! În momentul imediat următor însă, îl fulgeră un gând enervant:

– Da' tu de unde știi?

– Îs deștept, mă Gogule, se umflă Mișu în pene, după care se hotărî să nu întindă totuși coarda prea tare. Știi trainingul ăla de *soft skills* la care am fost luna trecută? Ne-au povestit despre capcanele în luarea deciziilor, ca de exemplu, cea de ancorare de o informație prezentată cu câteva clipe înainte, și care îți

canalizează gândirea spre o anumită direcție. Sublinierea Tată și Fiu a avut rolul de a te ancora de ideea de masculin, iar când apare medicul, mintea ta este deja limitată, cantonată în model... Ha-ha, cine ți-a făcut-o? Fi-tu, nu-i așa?! A ajuns oul mai deștept decât găina...

A fi sau a nu fi... PMP

Capul lui Gogu abia se mai ițea din marea de CV-uri în care era scufundat proprietarul lui; dacă nu l-ai fi auzit pufnind din când în când, nici n-ai fi zis că e acolo.

– Probleme, Gogule?! Ai irosit vreo trei copaci printând toate CV-urile astea, nu era mai simplu să le vizualizezi pe computer?

Ei, lasă, Mișule, că te prind eu la printer, să-ți dau numa' copaci! gândi Gogu, dar se abținu să comenteze, să nu-i dea apă la moară. Rămase impasibil și se adânci și mai mult în studiul hârtiilor. Mișu dădu să mai zică ceva, n-ar fi rezistat tentației de a mai învârti puțin cuțitul în rană, dar se opri când îl văzu intrând pe Șefu':

– Gata, Gogule? Mi-a zis HR-u’ că ți-a dat CV-urile selectate, tu doar să alegi proiect managerii pentru interviu. Câți avem?

Ei, lasă că îl prind eu și pe HR-u’ ăsta... Ce-o fi azi, că numa’de șmecheri am parte?! Îi răspunse însă Șefului:

– Mai lasă-mă puțin, mi-au trimis 32 de CV-uri, încerc să reduc interviurile la maxim 10, e O.K.?

– Dă-i bătaie, mai bine așa, decât ca data trecută, când n-am primit niciun CV. E bine că ai mai tăiat din criterii, numai să nu dăm acum în extrema cealaltă și să ne trezim cu unii fără studii, fără experiență. Da’ nu-mi fac griji, știu că verifici temeinic. Treci pe la mine când ești gata.

Sigur că da, „verifici temeinic” îl îngână Gogu pe Șefu’. Mai citi o dată fraza la care rămasese în CV-ul din fața lui: „Experiență considerabilă în proiecte de anvergură, cu rezultate excelente.” *Nici că putea fi cineva mai vag de atât* – își spuse – *câți ani înseamnă „considerabilă”, ce buget are un proiect „de anvergură” și pe ce bază sunt numite rezultatele „excelente”?! „Training intensiv în managementul proiectelor”* – citi el mai departe. *Mda, dacă făcea doi bani trainingul ăsta intensiv al tău, dădeai niște detalii clare, nu mă abureai cu „anvergură” și „considerabil”.*

– Auzi, Mișule, ăștia toți zic, care mai de care, că au experiență și cunoștințe. Cum pot eu să „verific te-meinic” chestia asta? Că nici să-i chem pe toți la inter-viu nu pot... *Deși ar merita, numai să văd fața lui Șefu’..*

Privirea îi căzu pe: „Certificare PMP obținută în 2010”.

– PMP-ul ăsta e certificarea aia internațională de la PMI, nu-i așa?

Realiză subit că îl întrerupse pe Mișu.

– Păi, eu ce-ți spuneam frate, iar întrebi și nu ești atent la răspuns! Că mă și enervezi... Da, măi, e exact certificarea aceea de nu vrei tu să ți-o iei, mare noroc ai cu Șefu’ ăsta al nostru.

– Mă lași?! O fi la modă să ai o certificare în dome-niu, dar asta nu e deloc o garanție a competențelor de manager de proiect. Un examen grilă nu poate fi con-cludent pentru competențele mele. Un manager de proiect trebuie să știe să aplice cunoștințele teoretice acumulate, să coordoneze echipa, să gestioneze situa-țiile neprevăzute care apar pe parcursul proiectului... unde intră aspectele astea în examenul pentru certifi-care? Cine le verifică?

– Ești cârcotaș, ca de obicei. Ții minte că ne-a zis Șefu’ că sunt niște condiții pentru eligibilitate, un anu-mit număr de ore de instruire, plus experiență în con-

ducerea proiectelor. Asta nu înseamnă, de fapt, că ai dobândit și niște competențe?

– Ntz! N-aș crede...

Rotițele începură însă să se învârtă: *Stai așa, că n-or fi competențe, dar măcar cineva a verificat că există cunoștințe și experiență. Te pomenești că m-am scos...* Luă la mână iar toate CV-urile, le puse la o parte pe cele cu certificare internațională. Le numără. Erau cinci. Ceea ce înseamnă cinci interviuri. *Iar la interviu, verifici competențele, mă rog, atât cât e posibil, iar Șefu' se pricepe să-i învârtă pe candidați la interviu.* Mai adăugă încă trei CV-uri care ofereau detalii concrete despre proiecte realizate și experiență acumulată și se declară satisfăcut. Erau opt candidați pentru opt interviuri. *Si-apoi vedem noi dacă iese ceva. Hai că e bun și PMP-ul ăsta la ceva!*

Gogu, Petrică și Lupu'

– Tati! Tati! Ardeee!!

Gogu fugi repede în bucătărie, simți mirosul de fum și căută rapid cu privirea sursa posibilă. Cu coada ochiului observă însă că ceva nu e în regulă și realizează imediat ce era suspect: mama și copilul, rezemau alinați peretele, cu același zâmbet șagalnic pe față, dar și în priviri, dubios de calmi amândoi. Doamne, ce seamănă copilul ăsta cu mama lui, nu se putu abține Gogu să observe.

– Măi, pungașilor, ce faceți voi, aici? Ce e cu fumul ăsta? Că n-ați rânji voi fasolea așa la mine dacă ar fi ceva grav...

Soția zâmbi cald și spuse: am reușit să ard dovleacul. Copilului i s-a părut distractiv să te urnim din fo-

toliu cu ocazia asta, poate ne mai onorezi și pe noi cu prezența, măcar așa, dacă te amenințăm cu incendii...

Gogu zâmbi: Ei lasă, că v-arăt eu vouă! Măi pușlama mică: tu vrei să ajungi ca în povestea cu Petrică și Lupu'?!

– Ce poveste? Întrebă copilul cu real interes. Gogu clătină cu neîncredere din cap: Nu pot să cred că nu știi! Se prinse imediat că povestea nu fusese printre lecturile copilului și decise că era momentul unei discuții serioase tată-fiu. Evident, având în fundal povestea cu Petrică care alarmase satul degeaba de câteva ori, mințind că lupul dăduse iama în oile pe care le păzea pentru săteni. Iar apoi, când nedoritul patru-ped chiar se decise să se înfrupte din oile respective, Petrică zadarnic a mai țipat, alertat, chiar implorat sătenii pentru ajutor, aceștia au refuzat să mai iasă, crezând că au parte iar de o păcăleală de-a lui Petrică. Gogu se simți mândru nevoie mare...

* * *

Send/Receive. Nimic. Gogu oftă, se uită la ceas – se apropia finalul zilei de lucru – apoi mai apăsă o dată butonul de actualizare din Outlook. Tot nimic. *Ar trebui să-l sun,* își zise el. Renunță însă imediat. Știa că Șefu' își citește e-mailurile și – dacă are timp – răspun-

de. Mai ales la cele cu atenționarea „important”. *Dacă n-a răspuns, înseamnă că nu are timp, iar dacă n-are timp, n-are sens să-l sun, își continuă Gogu șirul gândurilor. Și mai apăsă o dată pe Send/Receive. Wow, stai că mișcă, așteptă nerăbdător, apoi oftă dezamăgit: era mesaj de la Mișu. Nu mai deschise e-mailul, știa prea bine ce voia Mișu, dar n-avea ce să-i spună până nu primea undă verde de la Șefu’. Send/Receive. Fir-ar!*

– Mno, Gogule, care-i baiu’?

– Hai că m-ai speriat... Ce faci? Dai drumu’ la mail și dup-aia fugi repede să vezi care dintre voi ajunge primul?! Ce vrei? se rățoi Gogu la Mișu care apăruse pe neașteptate în spatele lui.

– Hă-hă, care ajunge primul, îl îngână Mișu râzând. Bună asta... Păi, aștept și eu un răspuns.

– Păi, și eu aștept, sări Gogu, iar apoi adăugă su-părat: n-a răspuns Șefu’...

– Și de ce nu vorbești cu el? Îi pe hol, la o glumă cu băieții...

Lui Gogu i se strânse stomacul. Cum adică, el se dă de ceasu’ morții cu proiectul, înnebunește cu sufletul la gură așteptând un semn de la Șefu’ și lui îi arde de glume, pe hol?! Se uită încă o dată, îngrijorat, la ceas, apoi se grăbi spre hol. Mișu se luă repede după el.

– Șefu', îmi pare rău că te întrerup, da' am mare nevoie de un răspuns de la matale, mă ajuți?

– Răspuns? La ce, Gogule, zi mai repede, că mai avem puțin... deja simt cum bate un vânt de weekend, zâmbi Șefu' vizibil încântat de perspectiva zilelor libere ce se apropiau.

Gogu, ușor încurcat, reuși să îngaime, cu oarecare reproș:

– Raportul, Șefu', ți-am trimis raportul lunar pe proiectul meu.

– Mda, știi, nu l-am mai citit, că am văzut că e O.K., o să-l citesc pe îndelete săptămâna viitoare, că nu arde.

Gogu rămase descumpănit. Cum adică O.K., cum adică nu arde?!

– Păi, Șefu', raportul arată proiectul cu status pe galben, adică alertă. Și aveam niște propuneri acolo, pe care voiam să ni le aprobi, să putem să comunicăm către client și să mergem mai departe. Galben, adică avem nevoie de niște răspunsuri, repetă Gogu cu aer disperat.

Fu rândul lui Șefu' să fie încurcat:

– Eu am văzut că e pe galben, Gogule, dar așa e de două luni și nu mi-ai cerut nimic până acum, doar m-ai atenționat că sunt niște situații în curs de rezolvare. Am crezut că e la fel și-acum, de unde să știi că acum

lucrurile stau diferit? Vezi de ce v-am cerut să nu treceți pe galben decât atunci când situația devine serioasă?! Nu era mai bine dacă până acum lăsați proiectul pe verde? Imediat vedeam acum că e nevoie de o intervenție... Hmm, știi, Gogule, povestea cu Petrică și Lupu'?

Soarele lui de lup...

Sofisme

– Gogule, vii diseară la sală? se îți de după display fața de neaoș ardelean a lui Mișu.

– *Nope*, mă duc la crâșmă. Ăăă... la bar, dacă vrei să sune mai bine, se corectă Gogu rapid.

– No, păi nu ne fu vorba să facem mișcare, să ne întărim mușchii, să devenim... cum i-o zis ăla cu abonamentul?! se scărpină Mișu la ceafă, după care se luminează: *Fit!* Așa i-o zis. Deci, ne „fit”-uim diseară?

– Eu mă „fit”-uiesc la crâș... bar.

Ochii lui Mișu se rotunjiseră a întrebare, așa că Gogu catadicsi să-l lămurească:

– Am citit eu despre o cercetare, care zice că un pahar de vin roșu face chiar mai bine decât o sesiune de exerciții la sală. Întărește inima și mușchii, îmbu-

nătățește performanțele, exact ca și cum ai fi lucrat la aparate.

– Aha, or fi zis iar niște unii pe *Facebook* despre cercetători britanici și tu repede te faci mangă, că face bine la sănătate.

– Canadieni.

Replica îl zăpăci pe Mișu, care rămăsese blocat. Gogu explică:

– Cercetătorii. Sunt canadieni, nu britanici. De la Universitatea Alberta din Canada. Și nu mă fac mangă.

– Nu, te faci pleznă, soarele și pământufu' ăstora de n-au ce cerceta la universitățile lor. Da' despre sport, mișcare, exerciții și influența lor benefică n-ai fi citit! Că găsim numa' informațiile alea de ne convin. Or știi tu cum se numește asta, Gogule? Sofism, mă, sofism îi zice.

De data asta, Gogu era cel blocat. Mișu savură câteva clipe victoria, apoi cu zâmbetul larg lățit peste față, se legănă puțin pe picioare și se întoarce ușor să vadă dacă mai sunt și alții martori la reducerea lui Gogu la tăcere. Nimeni nu părea că bagă de seamă discuția celor doi, așa că renunță să se mai umfle în pene și reveni la Gogu:

– Adică, nu știi tu ce îi un sofism?!

– Raționament aparent corect, dar fals în realitate, spuse dintr-o răsuflare Gogu, care între timp își revenise. Ia te-te, cine știe cuvinte șmechere. Ia explică tu, de ce e fals raționamentul meu când el se bazează, clar, pe o cercetare a unei universități. Or tu zici că ăia-s proști?!

– No, că n-am zis io că-s proști, dădu Mișu înapoi, lungind cuvintele ca și când ar fi vrut să câștige timp suplimentar de gândire.

– Atunci, eu sunt prost?!

Mișu se înroși la față, încurcat de întorsătura neașteptată a discuției, dar pe Gogu îl pufni râsul.

– Hai, măi Gogule... Uite ce-am vrut să zic: tindem să ne alegem, dintre informațiile puse la dispoziție, pe acelea care ne convin mai mult, care ne confirmă părerile inițiale sau care, câteodată, explică deciziile pe care le-am luat deja. Nu o facem conștient, nu falsificăm, ci pur și simplu tindem să confirmăm ceea ce știm sau bănuim. Sau ce ne convine mai mult, cum e cazul tău acum. De ce să cauți tu mai multe informații, când acelea ar putea să te convingă să depui ceva efort la sală și să găfâi cum ai făcut data trecută, mai bine te oprești la studiul acela al cercetătorilor britanici...

– Canadieni.

– Să fie sănătoși acasă la ei. Și cum ziceam, mai bine te oprești la ăștia care te lasă să mergi liniștit la o băută.

Gogu trase lung aer în piept, lăsă să iasă tot aerul ca și cum ar fi oftat prelung, și se uită în ochii lui Mișu zâmbind complice:

– Ai chef să vii cu mine diseară să dezbaterem sofismele astea la un pahar de vin? Face bine la sănătate și ne exersăm și mușchii creierului.

* * *

După două ore de dezbătut sofisme și impactul lor asupra deciziilor din proiecte, plus două sticle de vin – care, după calculele lui Gogu făceau cam cât 20 de km de alergare ușoară – cei doi se deciseră să plece acasă. O oarecare influență asupra deciziei de a pleca avusese și soția lui Gogu. Ei, nu asupra lui Gogu, nu. Asupra lui Mișu: „Zău, Mișule, aveam mare încredere în tine, e posibil să plecați cu gândul la făcut mișcare, și în loc de asta, să vă înfundați într-o cârciumă la băut?! Păi, așa încredere să am eu în tine?!”

Mai rămăsese un rest de vin în sticlă, așa că Gogu îl întrebă pe Mișu:

– Mai e puțin, vrei? Cum Mișu refuză, își turnă el în pahar:

– Nu prea mai am chef, dar decât să irosim bună-tate de vin...

Lui Mișu i se aprinseră luminițele în priviri, de ziceai că-i girofar:

– Uite, Gogule, alt exemplu de sofism: am dat banii pe vin, așa-i?

– Da, am dat. Eu. Că tu te-ai fofilat...

– Și am băut amândoi cât ne-a făcut plăcere. Gogu dădu din cap.

– Și restul ăla nu ne mai trebuie, continuă Mișu. Gogu aprobă în liniște.

– Păi, și-atunci, concluzionă Mișu victorios, de ce mai bem restul ăla? Îți spun eu de ce: e vorba de „costuri nerecuperabile”, sau cum zice englezul, *sunk cost*. Eroarea de judecată e următoarea: decizia noastră de a continua un proiect sau o inițiativă este afectată de banii deja cheltuiți, de efortul deja înglobat sau, câteodată, de nivelul de implicare emoțională. Dacă ne oprim, investiția deja făcută pare să se piardă, și-atunci de multe ori continuăm, chiar dacă asta va duce în mod evident la pierderi suplimentare. Pricepi? N-avem puterea de a ne opri, pentru că ar însemna să acceptăm pierderea.

– Adică ne cer ăștia bani în plus?

– Hai, măi Gogule, că nu poate avea omul o discuție logică cu tine! Pe lângă banii pe care i-ai dat pe vin, care reprezintă investiția inițială, tu acum investești și starea ta de bine, că o să ți se facă rău de la restul ăla de vin. Până acum ai „investit” pe baza unor decizii corecte, dar acum decizia ta este afectată de investiția deja făcută, dovadă că ai zis „decât să irosim...”.

– Bine, măi psihologie ambulată, hai acasă, că m-ai zăpăcit. Să sperăm că nevastă-mea o să considere că a investit suficient în căsnicia asta a noastră și nu îi vine vreo idee creață...

Mișu și prima de Paște

– Gogule, oare om primi primă de Paște?

– Da' de ce mă întrebi pe mine, Mișule? Întreabă-l pe Șefu'. Eu de un' să știi?!

– Anu' trecut ne-o dat... continuă Mișu, continuând să-l privească iscoditor pe Gogu.

– Și dacă te binoclezi așa la mine, îți închipui că îl convingi să ne dea și anul ăsta?! Zău, Mișule, ce ai cu mine? Ori crezi că am avansat pe scara ierarhică și acu' decid eu cum să împart banii companiei?

– Mno, nu chiar așa. Da' ai putea să-i sugerezi lui Șefu', nu? Mișu își micșoră ochii până se făcură ca două fante și continuă să îl fixeze pe Gogu.

– Ei, bravo, fă ochi de chinez că poate mă hipnotizezi. Deși... Adevărul e că aș putea: îi zic să ne dubleze

prima de anul trecut și să ne dea și vreo două zile libere în plus. Ce zici?

Mișu nu zise nimic, rămase descumpănit, dar nu își mări ochii la loc.

– Da' mai bine îi zic să ne dea și un salariu în plus, adică al treisprezecelea, și să ne trimită o săptămână în concediu în Grecia pe banii firmei. Ei?

– Hai, măi Gogule, că îți bați joc de mine! se prinse într-un final Mișu.

– Păi, cine-a început, măi? sări repede Gogu, dar se întrerupse din avânt și adăugă pe un ton total schimbat, uitându-se peste umărul lui Mișu: Șefu', ce bine că apăruși! Mișu încremeni cu ochii-n fante.

– Băieți, avem o situație! zise acesta și-și trase un scaun. Cei din birou, care toți erau cu ochii și urechile la discuția dintre Gogu și Mișu, se adunară imediat în jurul lor. Șefu' așteptă până când se lăsă liniștea, după care adaugă, ușor teatral:

– Băieți, s-a creat un precedent! Se uită în stânga și-n dreapta, dar nimeni nu mișcă, toate privirile erau ațintite asupra lui și nimeni nu tresări. Cineva..., repetă apăsând silabele, cineva... a creat un precedent.

– Că zi odată! Evident, Gogu zise doar în gândul lui, dar era clar că același îndemn era în mintea tuturor. Toți se resemnaseră deja demult, știau că Șefu' nu

poate renunța la fazele lui de suspans, așa că îi făceau jocul, iar privirile rămăseseră nedezipite de buzele lui. Numai că, de data aceasta, Șefu' prelungise prea mult agonia, iar Mișu cedă:

– Și cine îi „cineva”?

– Greșit! replică Șefu' triumfător. Întrebarea corectă este: Care este precedentul creat? Sau, și mai corect, ar fi să ne întrebăm: Cum rezolvăm precedentul creat?

– Păi, răspunde tu, Șefule, la ambele întrebări, după care îți mai pune una Mișu despre primă și am terminat pe ziua de azi, se găsi Gogu deștept, dar tot în gând, că doar nu i se urăse de viața lui. Dar cum liniștea deveni nefirească, se sacrifică:

– Hai, Șefu', nu ne mai perpelii, zici că suntem mielu' de Paște tras în proțap. Zi-ne și hai să facem ce trebe' să facem.

– Hmm, dacă mai putem face ceva, se înmuie Șefu'. Adevărul e că nu prea știu cum să o dregem pe asta: echipa de dezvoltare are o problemă cu Marius, *product owneru'*. N-a participat la ultimele două retrospective, și-acum zice că, devreme ce nimeni nu s-a plâns și proiectul merge înainte, nici nu mai e nevoie. Și-a mai discutat și cu BA-ul nostru, de l-a convins și pe ăsta. Frate, chestia asta se ia mai ceva ca pojarul.

– Da' avem o problemă amu'? interveni Mișu.

– Măi, da' tu nu te lași cu întrebările aiurea. N-avem „amu”, îl maimuțări Șefu' pe Mișu, da' o să avem curând. Scrum Masteru' zice că dimensiunea story-urilor nu e ok, și nici de criteriile de acceptanță nu e mulțumit. Da' owneru' n-a fost în retrospectivă, să audă ce zice echipa, și acum nu prea se lasă convins că trebe' musai să facă ceva. Și chiar dacă „amu” – și se uită urât la Mișu – n-o să se lase cu greutate, data viitoare tot nu scăpăm. Deci, cum îl ducem pe ăsta înapoi în retrospective? Fir-ar mama ei de precedentă...

– Da' de ce n-o fost data trecută la retrospectivă? De data asta toate privirile se întoarseră cu vădit reproș către Mișu. Era cert că nu era ziua lui de întrebări corecte.

– Mno bine, știi că nu mai contează, se retrase acesta grăbit. Ne gândim la soluție, gata, am priceput.

Discuția mai continuă ceva vreme, până când stabilă un plan de „convingere” a lui Marius. Un om valoros, de altfel, dar „căpos”, vorba lui Șefu'. Atmosfera se mai destinse, spiritele se mai domoliseră, iar Șefu' era vizibil încântat de faptul că toți se implicaseră și avuseseră o discuție cu adevărat productivă. Se ridică să plece, moment în care Mișu își dresе vocea:

– Auzi, Șefu', apropo de precedentul ăsta creat. Întotdeauna duce la obișnuință? Adică te aștepti ca

odată ce s-a întâmplat, să se tot repete? Da' nu mă mai repezi...

– Ha-ha, râse Șefu', vezi că s-a creat o obișnuință, te-aștepți să te reped... Cam așa se întâmplă, Mișule, e adevărat. Îi ca în filmele americane când se judecă vreun proces. Găsesc ăia un verdict dat anterior, în împrejurări similare, și pac! e precedent și verdictul trebe' să fie același. Da' acu' de ce te rânjești la mine?

– Mno, nu-i nimic, mă gândeam că anu' trecut am primit primă de Paște și pac! amu' îi Paște iar...

Zâmbetul de la ultima pagină

(în loc de postfață)

În copilărie, ori de câte ori îmi pica în mână o revistă sau un ziar, primul lucru pe care îl făceam era să deschid la ultima pagină. Acolo era singurul lucru care mă atrăgea, așa că lăsam în urmă nerăsfoite paginile serioase și gri, pline de informațiile și poveștile celor mari. Acolo era lumea jocurilor și anecdotelor, a enigmelor nedezlegate și a caricaturilor, o lume în care învățam râzând și unde era mai multă diversitate decât în restul paginilor scrise parcă în același șablon sec de un autor morocănos. Dar pe vremea aceea nici nu era mare lucru de citit în rest. Dar de asta aveam să îmi dau seama mai târziu, când, în continuare, ultima pagină era singurul loc în care rămâneam o vreme, după ce răsfoiam grăbit celelalte pagini. Cumva, pe nesimțite, plăcerea

acelei căutări s-a pierdut. Probabil și pentru că am început să răsfoiesc tot mai puține reviste și ziare. Sau poate pentru că ultima pagină a început să intre și ea, încet încet, în niște șabloane predictibile care nu-mi mai dădeau aceeași satisfacție a descoperirii. Cu siguranță și tehnologia modernă a avut un cuvânt de spus: astăzi, când mai toate publicațiile sunt online, a dispărut și ideea de ultimă pagină, cu tot farmecul ei din copilărie. Și brusc a apărut Gogu. A apărut pe o ultimă pagină de revistă într-un mod neașteptat, luându-mă prin surprindere. Mărturisesc că o revistă ca *Today Software Magazine*, ce se autodescrie ca fiind o revistă „scrisă de programatori pentru programatori”, era ultimul loc la care mă așteptam să îmi trezească aceste senzații de demult. Cu atât mai mult cu cât subiectul abordat, gestiunea proiectelor, nu este chiar unul care să descrețească frunți. Gogu însă face excepție de la regulă și ne poartă prin diverse situații anecdotice lăsându-ne de fiecare dată cu senzația că am descoperit zâmbind ceva util pentru viața de zi cu zi. Și asta nu e puțin lucru. Și așa mi-au revenit vechile metehne: primul lucru pe care îl fac atunci când îmi pică în mână un nou număr din *Today Software Magazine* este să deschid la ultima pagină, să văd ce-a mai pățit Gogu și... să zâmbesc. Pentru cei care își mai amintesc,

în urmă cu ceva ani revista *Știință și Tehnică* avea, unde altundeva decât pe ultima pagină, câte o povestioară semnată Ioan Groșan/Ars Amatoria. Savuram încântat lună de lună stropul de ironie fină aruncat într-o mare de informații reci-tehnice. Pe cei care nu au cum să-și amintească acest lucru îi încurajez să citească *Epopoeea spațială 2084* sau *Planeta Mediocrilor* și îi asigur că nu vor regreta. Fiecare episod al acestor cărți este o ultimă pagină, un amalgam zglobiu de bună dispoziție și joacă. De aceea m-am bucurat să aud ca Simona Bonghez va strânge într-un volum toate peripețiile lui Gogu (și ale colegului său Mișu, în care, ținând cont de origini, mă regăsesc deseori). Este o bucurie similară cu aceea a unui copil care primește o jucărie nouă.

Dan SUCIU

Lector, Facultatea de Matematică și Informatică,
Director Technical Trainings, „3Pillar Global”

Pentru comenzi și informații vă rugăm contactați

Editura COMUNICARE.RO

SNSPA, Facultatea de Comunicare și Relații Publice

Str. Povernei, nr. 6

010643, București

România

www.edituracomunicare.ro

e-mail: difuzare@comunicare.ro

Tiparul executat la S.C. Alpha MDN S.R.L.

